کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی
اهدائی حجة الاسلام معتمد خراسانی
۲۰۲
ت ۹۱۳ ش
کتابخانه آستان قدس مشهد
شماره ثبت ۱۵۰۹۲۰
تاریخ اردیبهشت ۷۶

لبعض الرتبویه

نحن بنو المصطفى ذوو غصص	قديمة في الزمان محنتنا
يجرعها في الحيوة كاظمنا	اولنا مبتلى وآخرنا

لما كان
كتاب توضيح المقاصد من مؤلفات
الشيخ الجليل والعالم النبيل مولانا بهاء الدين
محمد العاملي قدس سره مشتملا على معرفة ايام ولادة
الائمة ع ووفاتهم ووفات بعض المحققين من العلماء واعاظم
طوائف الشيعة وكان كالدرر المكنونة وكان اقل العباد عملا
واكثرهم خطاء ولا الغريق في بحر العصيان المشتهر في الانام بالانتساب
الى سيد شباب اهل الجنان ابرهيم ابن علي بن محمد بن ابرهيم
بن فتاح بن محمد طاهر بن محمد صادق بن حسين المدعو بخليفة
السلطان وسلطان العلماء داعيا الى ربه ان يوفقه
لخدمة اهل الشريعة والسالكين للطريقة المستقيمة
فاستجاب ربه ووفقه لانتشار هذه
النسخة الشريفة
١٣١٥

	ايضا	
يفرح هذا الورى بعيدهم		ونحن اعيادنا مآتمنا
والناس في الامن والسرور ولا		يامن طول الحيوة خائفنا

باسمه تعالی

فهرستبرگه منابع چاپ سنگی - اداره مخطوطات

شماره ثبت: ۴۸۷
رده‌بندی دیویی: ۱۳۱۵ ت ۹۱۳ ش ۳۲۷/ ۵۲۹
سرشناسه: شیخ بهائی، محمد بن حسین، ۹۵۳-۱۰۳۱ ق.
عنوان قراردادی:
عنوان: توضیح المقاصد به ضمیمه تقویم المحسنین
کاتب:
تاریخ کتابت:
محل نشر: [بی‌جا] ناشر: [بی‌نا] تاریخ نشر: ۱۳۱۵ ق
صفحه شمار: ۲۰، ۸۶ ص مصور☐ درسی☐ گراور یا افست☐
زبان: فارسی ابعاد: ۱۷ × ۱۰/۵ نوع خط: نسخ
روش تهیه: وقفی☐ اهدایی☑ خریداری☐ ارسالی☐
توضیحات: حجت الاسلام معتمد خراسانی تاریخ ثبت: اردیبهشت ۱۳۷۶
یادداشتها: ۱. شرح خاتم: تقویم المحسنین / فیض کاشانی، تبریز، کارخانه کربلائی اسد آقا، ۱۳۱۵ ق.
موضوع(ها): ۱. گاهشماری اسلامی - متون قدیمی تا قرن ۱۴. ۲. سالشمار. ۳. تاریخ - گاهشماری. ۴.
شناسه(های) افزوده: الف. فیض کاشانی، محمد بن شاه مرتضی، ۱۰۰۶-۱۰۹۱ ق. تقویم المحسنین. ب. سلماسی، محمد بن عبدالصمد، کاتب. ج. تبریزی، محمد عبدالصمد، کاتب. د. معتمد خراسانی، اهدا کننده. هـ. عنوان
فهرستگار: ... تاریخ فهرستگاری: بهمن ۸۹

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

لبعض الاساتيد

نحن بنو المصطفى ذوو غصص	قديمة في الزمان محنتنا
يجرعها في الحياة كاظمنا	اولنا مبتلى واخرنا

لما كان
كتاب توضيح المقاصد من مؤلفات
الشيخ الجليل والعالم النبيل مولانا بهاء الدين
محمد العاملي قدس سره مشتملا على معرفة ايام ولادة
الأئمة ووفاتهم ووفات بعض المحققين من العلماء واعاظم
طوائف الشيعة وكان كالدرر المكنونة وكان اقل العباد عملا
واكثرهم خطاء وزللا الغريق في بحر العصيان المشرف بالانتساب
الى سيد شباب اهل الجنان ابرهيم ابن على بن محمد بن ابرهيم
بن فتاح بن محمد بن محمد طاهر بن محمد صادق حسيني المدعو بخليفة
السلطان وسلطان العلماء داعيا الى ربه ان يوفقه
لخدمات اهل الشريعة والسالكين للطريقة المستقيمة
فاستجاب ربه ووفقه لان نشر هذه
النسخة الشريفة
١٣١٥

يفرح هذا الورى بعيدهم	ايضا	ونحن اعيادنا ماتمنا
الناس في الأمن والسرور ولا		يامن طول الحياة خائفنا

کتابخانه آستان قدس مشهد
شماره ثبت ۱۵۰۹۲
تاریخ اردیبهشت ۷۶

نام کتاب: توضیح المقاصد + تقویم المحسنین
مؤلف: بهاء الدین محمد عاملی - ملا محسن فیض
موضوع: سالشمار   زبان: عربی
سال چاپ: ۱۳۱۵ ق   محل چاپ:
شماره عمومی: ۴۸۷   کتابخانه / بخش:
اهدائی وقفی / خریداری: معتمد خراسانی   تاریخ:
طول: ۱۷   عرض: ۱۰٫۵   شماره صفحه ها: ۸۸
ملاحظات: ... بعنوان تقویم المحسنین و احسن التقویم تألیف فیض کاشانی است

كتابخانه مركزى آستان قدس رضوى

نحن بنو المصطفى ذوو غصص	قديمة في الزمان محنتنا
يجرعها في الحياة كاظمنا	اوّلنا مبتلى وآخرنا

لما كان
كتاب توضيح المقاصد من مؤلفات
الشيخ الجليل والعالم النبيل مولانا بهاء الدين
محمد العاملي قدس سره مشتملاً على معرفة ايام ولادة
الائمة ووفاتهم ووفات بعض المحققين من العلماء واعاظم
سلاطين الشيعة وكان كالدرر المكنونة وكان اقل العباد عملاً
واكثرهم خطأً ولا الغريق في بحر العصيان المشتهر بالانتساب
الى سيد شباب اهل الجنان ابرهيم ابن علي بن محمد بن ابرهيم
بن فتاح بن محمد بن محمد طاهر بن محمد صادق حسيني المدعو بخليفة
السلطان وسلطان العلماء داعياً الى ربنا ان يوفقه
لخدمة اهل الشريعة والسالكين للطريقة المستقيمة
فاستجابه ربه ووفقه لانتشار هذه
النسخة الشريفة
١٣١٥

	ايضاً	
يفرح هذا الورى بعيدهم		ونحن اعيادنا ماتمنا
والناس في الأمن والسرور ولا		يامن طول الحياة خائفنا

كتابخانه آستان قدس مشهد
شماره ثبت ۱۵۰۹۲
تاريخ ارديبهشت ۷۶

فهرست شد

هذا كتاب توضيح المقاصد للمحقق البهائي رحمه الله

بسم الله الرحمن الرحيم

الشهر الاول شهر محرم الحرام الاول فيه رفع ادريس على نبينا واله وعليه السلام الى الجنة واستجاب دعاء زكريا عليه السلام ويستحب صومه وفيه صلوة ركعتين يقرء فيهما بعد الحمد ما شاء من السور ويدعو بعد التسليم بما اورده الكفعمي في الفصل السابع والثلثين من مصباحه وفيه غزوة النبي صلى الله عليه واله وسلم غزوة ذات الرقاع وذلك في السنة الرابعة من الهجرة الثالث فيه خلاص يوسف عليه السلام من الجب على يد السيارة الخامس فيه عبر موسى عليه السلام البحر لما انفلق له واغرق فرعون وجنوده السابع فيه كلم الله سبحانه موسى على الطور التاسع فيه خرج يونس عليه السلام من بطن الحوت وولد موسى ويحيى عليهم السلام ويوم العاشر هو يوم عاشورا ويستحب صومه حزنا وليس صوما حقيقيا بل

هو ترك المفطرات اشتغالا عنها بالحزن ولا بد فيه من نية القربة لانه عبادة ولكن افطاره بعد العصر الثاني عشر فيه وفاة الامام على بن الحسين زين العابدين عليه السلام وذلك في المدينة سنة خمس وتسعين وكان عمره سبعا وخمسين سنة وفيه توفي قطب الاقطاب الشيخ صفي الدين اسحق الاردبيلي قدس الله روحه سنة خمس وثلثين وسبعمائة وحالاته وكراماته مشهورة بين الخاص والعام قد صنف في ذلك كتب منها كتاب صفوة الانبياء لابن البزاز وهو كتاب مشهور الخامس عشر فيه كانت غزوة خيبر سنة سبع من الهجرة وفيه وقع الحرب العظيم بين سلاطين الاوزبك وبين السلطان الاعظم الشاه طهماسب قدس الله روحه في ولاية جام من خراسان نصر الله عساكر الايمان وخذل جنود الكفر والطغيان السادس عشر فيه حولت القبلة الى الكعبة وكانت قبل ذلك البيت المقدس السابع عشر فيه نزل العذاب على اصحاب الفيل على ما ورد في القران المجيد كما قال الله سبحانه فارسل عليهم طيرا ابابيل ترميهم بحجارة من سجيل الحادي والعشرون فيه توفي الشيخ العلامة جمال الملة والحق والدين الحسن بن المطهر الحلي قدس الله روحه وذلك في سنة ست وعشرين وسبعمائة وكانت ولادته في التاسع العشرين من شهر رمضان سنة ثمان واربعين وستمائة

الشهر الثاني صفر تم بالخير والظفر الاول فيه كانت وقعة صفين بين امير المؤمنين

عليه

غزوة ذات الرقاع

غزوة خيبر

تحويل القبلة

وفاة العلامة الحلي

عليه السلام وبين معاوية وفيه حمل راس ابي عبد الله الحسين عليه السلام
الى دمشق وجعلوه بنو امية عيد الثاني فيه ولد الامام ابو جعفر محمد الباقر عليه
السلام وذلك في المدينة سنة سبع وخمسين السابع فيه وفاة الامام ابي محمد الحسن
السبط عليه السلام وذلك في المدينة سنة تسع واربعين وكان عمره سبعا
واربعين سنة وفيه ولد الامام ابو ابرهيم موسى بن جعفر الكاظم عليهما السلام وذلك
في الابواء بالباء الموحدة بين مكة والمدينة سنة ثمان وعشرين ومائة التاسع فيه
ابتداء محاربة معاوية في صفين لامير المؤمنين عليه السلام وذلك سنة سبع
وثلثين من الهجرة واستمر الحرب وقتل من اصحاب امير المؤمنين عليه السلام
عمار بن ياسر الذي قال له النبي صلى الله عليه واله وسلم ستقتلك الفئة
الباغية وخزيمة بن ثابت ذو الشهادتين التاسع عشر فيه زيارة الاربعين لابي عبد الله
الحسين عليه السلام وهي مروية عن الصادق ووقتها عند ارتفاع النهار و
في هذا اليوم وهو يوم الاربعين من شهادته عليه السلام كان قدوم جابر
بن عبد الله الانصاري رضي الله عنه لزيارته عليه السلام واتفق في ذلك اليوم
ورود حرمه عليه السلام من الشام الى كربلاء قاصدين المدينة على ساكنها السلام والتحية
الشهر الثالث شهر ربيع الاول الاول فيه وفاة الامام ابي محمد العسكري عليه السلام

وذلك

وذلك في سنة ستين ومائتين الثاني عشر فيه قدم النبي صلى الله عليه واله وسلم
الى المدينة مهاجرا وكان ذلك يوم الاثنين منتصف النهار والرابع عشر فيه هلاك
اللعين يزيد بن معاوية عليه اللعنة والعذاب سنة اربع وستين وكان عمره تسعا
وثلثين سنة وفيه ابتداء سلطنة بني العباس فملكوا وملكهم في ذلك السنة اثنين
وثلثين ومائة وكانوا سبعة وثلثين ملكا واستمر ملكهم الى سنة ست وخمسين
وستمائة وكان مدة ملكهم خمسمائة وستة وعشرين سنة الخامس عشر فيه توفي سليمان
بن مهران الاعمش يكنى ابا محمد وكان من الزهاد والفقهاء والذي استفدته من
تصفح التواريخ انه من الشيعة الامامية والعجب ان اصحابنا لم يصفوه بذلك
في كتب الرجال قال له ابو حنيفة يوما يا ابا محمد سمعتك تقول ان الله سبحانه
اذا سلب عبدا نعمة عوضه نعمة اخرى قال رضي الله عنه نعم قال ما الذي عوضك
بعد ان اعمش عينيك وسلب صحتهما فقال عوضني عنهما ان لا ارى ثقيلا
مثلك السادس عشر فيه هلاك احد صناديد بني العباس الراضي بالله و
ذلك سنة تسع وعشرين وثلثمائة وكان عمره اثنين وثلثين سنة ومدة
حكومته ست سنين وعشرة اشهر السابع عشر فيه مولد سيد البشر واشرف
المرسلين صلى الله عليه واله وسلم وهو من الايام الاربعة المعظمة ويستحب

و

فيه الغسل والصوم وفيه ولد الامام ابو عبد الله جعفر الصادق عليه السلام بالمدينة
سنة ثلث وثمانين الثاني والعشرون غزا النبي بني النضير وذلك سنة اربع من الهجرة
الثالث والعشرون فيه توفي السيد الاجل عضد الاسلام المرتضى علم الهدى
علي بن الحسين بن موسى بن محمد بن موسى بن ابرهيم بن موسى الكاظم عليه السلام واليه
انتهت رياسة الشيعة الامامية في زمانه وكانت وفاته قدس الله روحه سنة
ست وثلثين واربعمائة الخامس والعشرون فيه هلاك المتغلب بالمكر والعدوان
معاوية بن ابي سفيان وذلك سنة احدى واربعين من الهجرة وكان عمره ثمان وسبعين
سنة ومدة تغلبه تسع عشر سنة وثلثة اشهر الثلثون فيه ولد الامام ابو عبد
الله الحسين عليه السلام بالمدينة **الشهر** الرابع شهر ربيع الثاني العاشر فيه
توفي المستكفي بالله احد ملوك بني العباس بعد ما خلعوه وسملوا عينيه وذلك
سنة ثمان وثلثين وثلثمائة وكان عمره ست واربعين ومدة حكومته سنة
واربعة اشهر الثالث عشر فيه توفي السلطان معز الدولة الديلمي سنة ست و
خمسين وثلثمائة بعد ما مضى من عمره ثلث وخمسون سنة وكان شديد التصلب في
التشيع حتى امر ان يكتب على ابواب الدور في بغداد لعن الله معاوية بن ابي
سفيان لعن الله من غصب فاطمة فدكا لعن الله من اخرج العباس من الشورى لعن الله

مولد الصادق ع
وفاة علم الهدى السيد المرتضى ره
وفاة معاوية
مولد الحسين ع
وفاة معز الدولة

من نفى اباذر من المدينة الى الربذة لعن الله من منع دفن الحسن عليه السلام عند
جده الشهر الخامس شهر جمادى الاول التاسع فيه توفي شيخنا الاعظم الفائز في
مراتب السعادة الجامع بين رتبة العلم ورتبة الشهادة شمس الملة والدين محمد
بن مكي احله الله في غرف الجنان وذلك في سنة ست وثمانين وسبعمائة ومؤلفاته
طابت ثراه في الفقه والاصول وغيرهما كالذكرى والدروس والبيان والقواعد
وشرح الارشاد وشرح تهذيب الاصول وجليلة الفوائد متداولة بين الطلاب
وهي في اعلى مراتب التحقيق والتنقيح التاسع عشر فيه سنة ست وتسعين وسبعمائة
ولد السلطان الفاضل ميرزا الغ بيك بن شاهرخ بن امير تيمور كوركان وكان
وفاته قتيلا في عاشر شهر رمضان سنة ثلث وخمسين وثمانمائة الخامس والعشرون
توفي معاوية بن يزيد سنة اربع وستين من الهجرة وكانت مدة حكومته باسم
الخلافة اربعين يوما ثم نزع نفسه منها خوفا من الله تعالى وعلما منه بانه ليس
اهلا لها وروي انه لما خلع نفسه من الخلافة قالت امه ليتك كنت حيضة قال لها
ليتني كنت حيضة ولم اعلم ان لله جنة ونارا قال بعض المؤمنين ان قوله
يخرج الحي من الميت يشمل هذا الشاب **الشهر** السادس شهر جمادى الثانية الثالث
فيه وفاة فاطمة سيدة النساء عليها السلام الرابع فيه ليلة هلاك المتغلب

وفاة الشهيد رحمه الله
مولد السلطان الغ
ميرزا الغ
وفاة معاوية بن يزيد
وفاة فاطمة ع

الشقي هارون الرشيد سنة ثلث وتسعين ومائة وكان عمره خمسا واربعين
سنة الخامس فيه توفي السلطان بهاء الدولة الديلمي رضي الله عنه سنة ثلث
واربعمائة وكان من اسخياء التشيع السادس فيه خلعوا القاهر بالله بن المعتضد
وسملوا عينيه وذلك في سنة اثنين وعشرين وثلثمائة وكانت مدة
سلطنته سنة ونصف العشرون فيه ولادة سيدة النسا فاطمة الزهراء
عليها السلام وذلك بعد المبعث بخمس سنين الثالث والعشرون فيه توفي
الشيخ المدقق سلطان العلماء في زمانه نجم الدين جعفر بن سعيد الحلي
قدس الله روحه وذلك في سنة ست وسبعين وستمائة واليه انتهت
رياسة الشيعة الامامية ومن مصنفاته كتاب المعتبر وكتاب الشرائع
والمختصر وحضر مجلس درسه بالحلة سلطان الحكماء والمتالهين خواجه
نصير الدين محمد الطوسي انار الله برهانه وسأله نقض بعض المتكلمين الخامس
والعشرون فيه توفي الشيخ المحقق فخر الدين بن الشيخ العلامة جمال الدين المطهر
الحلي قدس الله روحهما ومن مؤلفاته شرح القواعد الموسوم بالايضاح
وهو كان جليل القدر لم يصنف في الكتب الاستدلالية الفقهية مثله
وكانت وفاته طاب ثراه سنة احدى وسبعين وسبعمائة السابع والعشرون فيه

توفي الفاضل الاديب الحسين بن احمد المشهور بابن الحجاج وكان رحمه الله تعالى اماميّ
المذهب متصلبا في التشيع وله في هجو المخالفين شعر كثير قال ابن خلكان انه
دفن ببغداد عند مشهد الامام موسى بن جعفر عليهما السلام واوصى ان يدفن
عند رجليه ويكتب على قبره وكلبهم باسط ذراعيه بالوصيد الشهر السابع
شهر رجب المرجب الاول فيه ركب نوح على نبينا وآله وعليه السلام السفينة ويستحب
في ليلته زيارة ابي عبد الله الحسين عليه السلام وكذلك في نهاره ويستحب في ليلته صلوة
ثلثين ركعة يقرء في كل ركعة بعد الحمد الجحد والتوحيد ثلثا ويستحب ان يدعو في
هذه الليلة بالدعاء المروي عن ابي جعفر الجواد عليه السلام وهو مذكور في مصباح الكفعمي
في الفصل الثالث والاربعين الثاني يستحب في ليلته ان يصلي عشر ركعات يقرء
في كل ركعة الحمد مرة والجحد مرة الثالث فيه وفاة الامام علي النقي عليه السلام وذلك
بسر من راى سنة اربع وخمسين ومائتين وكان عمره عليه السلام احدى واربعين
سنة وتسعة اشهر الرابع يستحب في ليلته صلوة مائة ركعة يقرء في كل
ركعة الحمد مرة الخامس يستحب في ليلته صلوة ركعتين يقرء في كل ركعة الحمد
مرة والتوحيد خمسا وعشرين مرة السادس يستحب في ليلته صلوة اربع ركعات
يقرء في كل ركعة الحمد وكلا من التوحيد والمعوذتين ثلثا فاذا سلمت فصل

على النبي صلى الله عليه واله وسلم عشر مرات السابع يستحب في ليلته صلوة
ركعتين يقرء في كل ركعة الحمد مرة وآية الكرسي سبع مرات الثامن يستحب في
ليلته صلوة عشرين ركعة يقرء في كل ركعة الحمد مرة وكلا من الفلاقل
ثلث مرات التاسع هلاك المأمون العباسي وذلك سنة ثمان عشرة ومائتين
وعمره ثمانية واربعون سنة الثالث عشر فيه ولد امير المؤمنين وسيد الوصيين
سلام الله عليه وذلك بعد مولود النبي صلى الله عليه واله وسلم بثلثين
سنة ويستحب في ليلته صلوة عشر ركعات يقرء في اولى كل منها الحمد مرة
والعاديات مرة وفي الثانية الحمد مرة والتكاثر مرة التاسع عشر فيه وفاة
السلطان الاعظم محيي حوزة الايمان شاه اسماعيل الحسيني الموسوي الصفوي
قدس الله روحه وذلك في سنة ثلثين وتسعمائة وتاريخ وفاته طاب مضجعه
كانت ولادته في الخامس والعشرين من هذا الشهر سنة اثنين وتسعين
وثمانمائة وكانت ابتداء سلطنته المباركة سنة ست وتسعمائة وذلك
بالعربية مذهبنا حق وبالفارسية شمشير ائمة الرابع والعشرون فيه توفي
عمر بن عبد العزيز سنة مائة وواحدة من الهجرة وكان عمره تسعا وثلثين
سنة ومدة امارته سنتان وخمسة اشهر الشهر الثامن شعبان المعظم

الثاني فيه سنة ثنتين من الهجرة فرض صيام شهر رمضان الثالث فيه هلك
احد طواغيت بني العباس المعتز بالله وذلك سنة خمس وخمسين ومائتين و
كان عمره ثلثا وعشرين سنة ومدة تغلبه ثلث سنين وسبعة اشهر
الرابع فيه توفي الشيخ العارف ابو سعيد بن ابي الخير المهني سنة اربعين واربعمائة
وكان معروفا بمحبة اهل البيت عليهم السلام وفيه تشرف سلطان غازان
بشرف الاسلام سمي نفسه محمودا واسلم باسلامه من العسكر وغيرهم ما يقارب
مائة الف انسان وذلك في اربع وتسعين وستمائة وانعم على علماء الاسلام
بجزيل الانعام وامر بتخريب بيوت النار وكسر الاصنام الخامس فيه ولد الامام
علي بن الحسين زين العابدين عليه السلام بالمدينة سنة ثمان وثلثين و
يستحب في ليلته صلوة ركعتين تقرء في كل منهما بعد الحمد التوحيد خمسين
مائة مرة فاذا سلمت تصل على النبي صلى الله عليه واله وسلم سبعين مرة وفيه
توفي السلطان جلال الدولة الديلمي سنة خمس وثلثين واربعمائة وكان
رحمه الله شديد التصلب في التشيع التاسع فيه وفاة المقتفي بالله بن المقتدر
سنة سبع وخمسين وثلثمائة بعد ما خلعوه وسملوا عينيه وكان عمره ستين
سنة ومدة حكومته اربع سنين الا شهرا الخامس عشر فيه ولد الامام ابو

القاسم محمد المهدي صاحب الزمان صلوات الله عليه وعلى آبائه الطاهرين
وذلك بسر من رأى سنة خمس وخمسين ومائتين ويستحب فيه زيارة أبي عبد الله
الحسين عليه السلم وكذا زيارته عليه السلم وعن الصادق عليه السلم ان ليلة
النصف من شعبان افضل ليلة بعد ليلة القدر ويستحب فيها صلوة ركعتين
بعد العشاء الآخرة يقرء في الاولى الحمد مرة والجحد مرة وفي الثانية الحمد مرة
والتوحيد مرة التاسع عشر فيه كانت غزاة بني المصطلق سنة ست من الهجرة
الثلثون يستحب صومه بنية الندب وهو يوم الشك ومافي بعض الروايات من
نهي النبي صلى الله عليه وآله وسلم عن صومه محمول على صومه بنية كونه من رمضان
وانما يستحب صومه على انه يوم الشك اذا ادعى بعض الناس رؤيته ولم يثبت
دعواه فحصل الشك بذلك ونحوه واما يوم الثلثين من شعبان من غير حصول
الشك فهو كساير الايام لا يستحب صومه من تلك الجهة اعني كونه يوم الشك

الشهر التاسع شهر رمضان المبارك

الاول فيه سنة عشرة من مبعث
النبي صلى الله عليه وآله وسلم توفيت خديجة ام المؤمنين وكان عمرها خمسا
وستين سنة ونزل صلى الله عليه وآله وسلم على قبرها ويستحب فيه صلوة
ركعتين يقرء في الاولى الحمد وسورة الفتح وفي الثانية الحمد وماشئت من

السور من القرآن الثالث عشر فيه هلاك الظالم السفاك العنيد الحجاج بن يوسف
الثقفي وذلك سنة خمس وتسعين من الهجرة وكان مدة حكومته في العراق
عشرين سنة وكان عدد من قتله بالظلم والعدوان مائة الف وعشرين الفا
وكان في حبسه يوم موته خمسون الف رجل وثلثون الف امرأة وكان عمره ثلثا وخمسين
سنة الخامس عشر فيه ولد الحسن السبط عليه السلام التاسع عشر فيه كانت
غزوة بدر يوم الجمعة سنة اثنتين من الهجرة وكان المسلمون ثلثمائة وثلثة عشر و
المشركون تسعمائة وعشرين وقتل من المسلمين اربعة عشر رجلا واما المشركون
فقتل منهم سبعون وبدر اسم بئر كان هناك وفيه توفي قطب الدين العلامة
الشيرازي وذلك في سنة عشرة وسبعمائة وكان من اعاظم تلامذة سلطان
الحكماء والمتكلمين خواجه نصير الملة والدين الطوسي قدس الله روحه العشرون فيه
كان فتح مكة وذلك سنة ثمان من الهجرة وفيه وضع امير المؤمنين رجله على
كتف النبي صلى الله عليه وآله وسلم لما دعه لكسر الاصنام التي كانت على
الكعبة الحادي والعشرون فيه قبض امير المؤمنين عليه السلم وذلك في سنة
اربعين من الهجرة وكان عمره عليه السلم ثلثا وستين كعمر النبي صلى الله
عليه وآله وسلم فيه رفع الله سبحانه عيسى على نبينا وآله وعليه السلام الى السما

وفيه قبض يوشع بن نون وفي ليلته كان الاسراء والمعراج الرابع والعشرون فيه
هلاك المتغلب من بني امية مروان بن الحكم سنة خمس وستين وكان قد تزوج
بامراة يزيد عليه اللعنة وقال يوما لابنها خالد بن يزيد يا ابن الرطبة فسمعت بذلك
فقعدت مع جواريها على وجهه الى ان هلك وكان عمره ثلثا وستين سنة
الثلثون فيه سنة ست عشر وسبعمائة توفي السلطان الجايتو محمد خدا
بنده وعمره ست وثلاثون سنة ومعنى الجايتو السلطان المبارك وكان
رحمه الله متصلبا في التشيع معظما العلماء الشيعة كالعلامة جمال الحق و
الدين قدس الله روحه وغيره من علماء الامامية **الشهر** العاشر شهر شوال
الاول يوم عيد الفطر ويسمى يوم الرحمة ويستحب فيه زيارة ابي عبد الله الحسين
عليه السلام وكذا في ليلته ويستحب فيها الغسل وكذا فيه صلوة ركعتين وفيه
اوحى الله سبحانه الى النحل صنعة العسل كما قال سبحانه واوحى ربك الى النحل ان
اتخذي الاية وفيه سنة ست وستمائة توفي فخر الدين الرازي الملقب بالامام و
اصله من طبرستان وولد بالري وكان يميل الى التشيع كما لا يخفى على من
تصفح تفسير الكبير وقبره بمدينة هراة الثاني هو اول الايام الستة التي يستحب
صومها وروي من صامها فكانما صام الدهر الثالث ثاني الايام التي يستحب صومها

وفيه هلاك طاغوت من طواغيت بني العباس المتوكل وذلك في سنة سبع اربعين
ومائتين وكان عمره احدى واربعين سنة الرابع ثالث الايام التي يستحب صومها الخامس
رابع الايام التي يستحب صومها وكانت غزوة حنين بعد فتح مكة بخمسة عشر
يوما وكان عسكر الاسلام اثني عشر الفا ولم يقتل من المسلمين الا اربعة السادس
خامس الايام التي يستحب صومها السابع اخر الايام الستة التي يستحب صومها
الثامن فيه توفي السلطان الفاضل عضد الدولة الديلمي وذلك في سنة اثنين
وسبعين وثلثمائة بعد ما مضى من عمره ثمان واربعون سنة وكان رحمه الله شديد
الرسوخ في التشيع ومن بناياته قبة امير المؤمنين وقبة الحسين عليهما السلام
الحادي عشر فيه سنة ثلث وسبع مائة توفي السلطان محمود غازان وكان له
ميل تام الى التشيع لكنه لم يتمكن من اظهاره وانما اظهر اخوه سلطان محمد خدا
بنده انار الله برهانهما الرابع عشر فيه توفي الوزير بن مقلة بعد ما قطعت يده
اليمنى ولسانه وذلك سنة ثمان وعشرين وثلثمائة الخامس عشر فيه كانت غزوة
احد سنة ثلث من الهجرة وباشر النبي صلى الله عليه وآله وسلم القتال بنفسه
المباركة وكان المسلمون الفا والمشركون ثلثة الاف واستشهد من المسلمين
سبعون منهم حمزة رضي الله عنه وقتل من المشركين اثنان وعشرون رجلا و

كانت غزوة الخندق سنة خمس من الهجرة الثامن والعشرون فيه هلاك المقتدر
بالله احد طواغيت بني العباس سنة عشرين وثلثمائة وكان عمره ثمان وثلثين ومدة
حكومته وتغلبه خمسا وعشرين سنة الاشهر **الشهر الحادي عشر**
شهر ذي القعدة الاول فيه واعد الله سبحانه موسى على نبينا وآله وعليه السلم
ثلثين ليلة واتمها بعشر في الحجة الخامس فيه رفع ابرهيم واسماعيل على نبينا
وآله وعليهما السلم القواعد من البيت الرابع عشر فيه قتل منصور الحلاج
بعد ما قطعوا ايديه ورجليه ثم احرقوه وذلك في سنة تسع وثلثمائة الخامس
والعشرون هو يوم دحو الارض من تحت الكعبة ويستحب صومه والغسل فيه الثلثون
فيه وفاة الامام ابي جعفر محمد التقي عليه السلم وذلك ببغداد سنة عشرين
ومائتين وكان عمره عليه السلم خمسا وعشرين سنة منها مع ابيه ثمان سنين
الشهر الثاني عشر شهر ذي الحجة الحرام الاول فيه ولد ابرهيم على نبينا وآله
وعليه السلم ويستحب صومه وفيه اتخذه الله خليلا وفيه عزل النبي صلى الله عليه
وآله وسلم ابا بكر عن تبليغ سورة برائة وفيه تزوج امير المؤمنين عليه السلم
بفاطمة عليها السلم قال الكفعمي رضي الله عنه في مصباح الثالث فيه تاب الله
سبحانه على آدم على نبينا وآله وعليه السلم الرابع فيه كانت يوم المرتبة التي غلب فيه

غزوه خندق
هلاك المقتدر
قتل منصور
دحو الارض
وفات امام محمد التقي
تزويج امير المؤمنين

موسى عليه السلم السحرة لما القى عصاه السابع فيه وفاة ابي جعفر محمد الباقر عليه
السلام وذلك بالمدينة سنة اربع عشرة ومائة الثامن يوم التروية التاسع هو
يوم عرفة ويستحب فيه الغسل قبل الزوال ويستحب فيه الصوم لمن لا يضعفه الصوم
عن الدعاء ويستحب فيه وليلته زيارة ابي عبد الله الحسين عليه السلم وفيه سد
النبي صلى الله عليه وآله وسلم ابواب الصحابة التي كانت الى المسجد الا باب امير المؤمنين
عليه السلام العاشر هو يوم عيد الاضحى ويستحب فيه الغسل وصلوته كصلوة
عيد الفطر وقد مر ذكرها الحادي عشر هو اول ايام التشريق الثلثة وهي من الايام
التي يحرم صومها لمن كان بمنى الثاني عشر ثاني ايام التشريق الثالث عشر هو ثالث ايام
التشريق الخامس عشر فيه ولد الامام ابو الحسن علي النقي عليه السلم وذلك بالمدينة
سنة اثني عشرة ومائتين السادس عشر فيه توفي السلطان العادل سلطان حسين
ميرزا بايقرا سنة احدى عشرة وتسعمائة وكان له ميل تام الى التشيع لم يتمكن
من اظهاره وكانت ولادته في محرم سنة تسع وسبعين وسبعمائة الثامن عشر هو
يوم الغدير وهو اعظم الاعياد واشرفها كما ورد به النص عن ائمة الهدى سلام الله عليهم
ويستحب صومه وفي الخبر ان صيامه يعدل صيام ستين شهرا ويستحب فيه الغسل وصلوة
ركعتين قبل الزوال يقرأ في كل منهما الحمد مرة وكلا من اية الكرسي والقدر و

وفات امام محمد الباقر
يوم عرفه
عيد الاضحى
ولادت امام علي النقي
وفات سلطان حسين
عيد الغدير

الاخلاص عشرا وهي تعدل مائة الف حجة ومائة الف عمرة ثم يدعو بالدعا المذكور

في المصباح وغيره وخطبة هذه الصلوة قبلها وفيه وفاة الشيخ الاعظم افضل

المتأخرين زين الملة والدين علي بن عبد العالي الكركي قدس الله روحه وذلك

سنة اربعين وتسعمائة وتاريخ وفاته بالفارسية مقتداء شيعه وفيه

مقتل عثمان بن عفان قاله العلامة رضي الله عنه في منتهى المطلب

وفيه نصب الانبيا اوصياهم الرابع والعشرون هو يوم تصدق امير المؤمنين

عليه السلام بخاتمه الشريف وهو راكع وصلاة هذا اليوم كصلوة يوم

الغدير كما وكيفا ووقتا لكن لا خطبة فيها وهو يوم المباهلة على الاصح

ومن المستحبات فيه الغسل ولبس الثوب النظيف وزيارة النبي صلى الله

عليه وآله وسلم والائمة سلام الله عليهم والدعاء بالمأثور وهو مذكور

في مصباح الكفعمي رضي الله عنه وغيره الخامس والعشرون فيه نزلت سورة هل اتى

في شأن اصحاب العباء سلام الله عليهم السادس والعشرون فيه طعن

ابو لؤلؤ عمر بن الخطاب التاسع والعشرون فيه سنة ثلث وعشرين من الهجرة

قتل عمر بن الخطاب قال العلامة في منتهى المطلب فيه هلك من ملوك بني

العباس المقتفي بالله سنة اثنين وخمسين وخمسمائة وكان عمره احدى وثلثين

الثلثون يستحب فيه صلوة ركعتين يقرأ في الاولى الحمد مرة و

التوحيد عشر مرات ويدعو بعد التسليم بالدعاء المذكور في الفصل

السابع والثلثين من مصباح الكفعمي رضي الله عنه

تمت الرسالة الموسومة بتوضيح المقاصد للشيخ الجليل والعالم النبيل

بهاء الدين محمد العاملي قدس سره بيد الاقل ابن الحاج محمد عبد الصمد الساماني

في ترجمة المصنف

ذكر احوال الشيخ البهائي السيد علي ابن ميرزا احمد في سلافة العصر

فقال مولده ببعلبك سنة ٩٥٣ وذكر انه توفي في سنة ١٠٣١ وقد سمعنا من

المشايخ انه مات سنة ١٠٣٥ وله كتب منثورة في مذهب العربي والزوراء

في طوس وكربلا وسامراء لي العبة وعشرهم تقبى في الحشر وهم حسنى مراعكا

در لوح قبر اقاى مطلق

اقا محمد باقر بهبهانى

اعلى الله مقامه

الحسين خلف السلطان المحسني محقق مدقق عظيم الشان جليل القدر ... العلماء

[illegible]

ندانم باز ازين شور مصيبت چيست عالم كه افغان خلايق از زمين

تا بر ثريا رفت همانا ماتم سرخيل اهل اجتهاد است اين كه

وكان معاصرا للمحقق الاردبيلي اعلى الله مقامه

اهل علم را طاقت در دل ز هجران شکیبا رفت جهان فضل
و علم آقا محمد باقر آن کاخو جهان زاد در عزایش خون ز چشم اشک
بالا رفت هزار افسوس از آن مهر سپهر دانش عرفان که
سوی مغرب ظلمت چو مهر عالم آرا رفت غرض آن باقر علم
سمی قبله پنجم شهاب از دار دنیا چون بسوی ملک عقبی
رفت جناب اکبر اولاد امجادش که با رب هم عدد اسم
آقا محمد علی
شریفش و ز اسما رفت ز کلک فطرت خود در وفات
والد ماجد بلوح دل رقم زد باقر علی ز دنیا رفت

فی ترجمة السید حسین بن محمد بن علی بن علی بن الحسین بن ابی الحسن الموسوی

قال الشیخ الحر رایت بخطه ما صورته عمر العلامة والمفید کل واحد سبع وسبعون
سنة وعمر الشیخ الطوسی خمس وسبعون سنة وعمر السید المرتضی احدی وثمانون
سنة وعمر السید الرضی سبع واربعون سنة الشهید الاول محمد بن مکی العاملی
الجزینی وکانت وفاته سنة ۷۸۶ الیوم التاسع من جمادی الاولی قتل بالسیف ثم صلب
ثم رجم بدمشق فی دولة بیدمر کان مولد الشیخ جمال الدین ابو منصور حسن بن زین
الدین علی بن احمد الشهید الثانی سنة ۹۵۹ وتوفی رحمه فی المحرم سنة احدی عشر والف

فی قریة جبع

چون کتاب مستطاب
تقویم المحسنین احسن التقویم فی معرفة الساعات
والایام والاسبوع والشهور والسنین از تالیفات عالم ربانی
و فاضل صمدانی المولی محمد المدعو بمحسن الکاشانی قدس سره
بسی صفحات کمیاب بود و همه با الفاظ عربی تدوین شده بود این کمترین
در دار السلطنه تبریز بتجدید طبع او نموده و ترجمه [illegible]
سطور مسطور نمود که خواص و عوام از [illegible]
با امید که مقبول طبع اخوان مؤمنین گردد [illegible]
کارخانه حاج [illegible] آقا طبع گردید
اقل [illegible]
۱۳۱[illegible]

تقويم المحسنين
واحسن التقويم للمحدث
القاساني المدعو بمحسن
الفيض قدس سره

بسم الله الرحمن الرحيم
بنام خدای بخشنده مهربان

الحمد لله الذی جعل الانسان الکامل معلما للملائکة
سپاس مر خدای آنچنانی را که گردانید انسان کامل را معلم به پریان و
واداربوجوده اجرام طبقات الفلك خلقنا فی احسن
وگردانید بهستی خود جرمهای طبقه های فلک را آفریدیم ما را در نیکوتر
تقويم وهدانا للدين القويم والنهج المستقيم والشكر لواهب
درستکردنی و راه نمود ما را بدین راست و راه راست و شکر مر بخشنده
حيوة العالمين وناظم السموات فوق الارضين ومدبر
زندگی عالمیان و نظم دهنده آسمانها بالای زمینها و تدبیر کننده
الاسباب والامور ومقدر الازمنة والدهور ومظهر
اسباب و کارها و تقدیر کننده زمانها و روزگارها و آشکار کننده
الليل والنهار ومحرك الفلك الدوار والصلوة على
شب و روز و حرکت دهنده فلک گردش کننده و درود بر
من ارسله لتقويم الدين المبين والارشاد الى الصراط
کسی که فرستادش بجهت برپا نمودن دین هویدا و راه راست نمودن بسوی راه

المستقيم
الراست

المستقيم محمد واله الطاهرين وبعد فلما رايت
راست محمد و آل او که پاکانند و بعد پس وقتی که دیدم
جمعا كثيرا من خواص الانام فضلا عن غيرهم من العوام
گروه بسیار را از خواص مردمان گذشته از غیرشان از عوام
كانوا يرجعون لملاحظة الساعات والايام فی كثير من
بودند رجوع میکردند به نگاه کردن بساعات و روزها در بسیاری از
المطالب والمرام الى التقويم الذی دونه المنجمون ولا يلتفتون
خواسته ها و مقصدها بسوی تقویم آنچنانی که جمع نموده اورا منجمان و التفات نمیکنند
الى ما روی عن الائمة الكرام من الاحاديث الناقدة
بسوی آنچه آورده شده از پیشوایان گرامی از احادیث که جدا کننده اند
بين الجيدة والردية من الساعات والايام فالفت رسالة
میان خوب و بد از ساعات و روزها پس تالیف نمودم رساله
كاملة حسن الترتيب والنظام تشتمل على خلاصة ما ورد
برازنده نیک ترتیب و نظام که مشتمل باشد بر خالص شده آنچه آورده شده
من الاحاديث والروايات فی هذا المقام ولا يتغير احكامها
از احادیث و آورده شدها در این مقام و تغییر نیابد دستورهای آن
بتغير الشهور والاعوام وسميتها اولا بتقويم المحسنين
ماهها و سالها و نامیدم از نخستین بتقویم المحسنین
فی معرفة الساعات والايام والاسبوع والشهور و
در شناختن ساعات و روزها و هفته و ماهها و
السنين وثانيا باحسن التقويم فطوبى لمن عمل بها و
سالها و دویم باحسن التقويم پس پاکیزگی باد کسی که عمل کند بآن و
ناسخا التقويم المنجمين ليصير منخرطا فی زمرة المحسنين
برهم زننده بتقویم منجمان تا بگردد منتظم شده در گروه نیکوکاران

جعلها ناسخا
گرداند او را

الذين

الذین قال الله تعالی فی شانهم ان الله لمع المحسنین و قریبا
آنانیکه فرموده خدای تعالی در شان آنها بدرستی خدا البته با نیکوکارانست و نزدیک بود

من رحمته تعالی فان رحمة الله قریب من المحسنین و ان
از رحمت خدای تعالی پس بدرستی رحمت خدا نزدیکست از نیکوکاران و نیست

اجری الا علی الله فان الله لا یضیع اجر المحسنین و رتبتها
مزد من مگر بر خدا پس بدرستی خدا ضایع نکند مزد نیکوکاران را و ترتیب دادم آنرا

علی مقدمة و فصل و عدة جداول و خاتمة و تکملة و
بر مقدمه و یک فصل و چند جدولها و یک خاتمه و یک تکمله و

نصیحة اما المقدمة ففیما ورد عن معدن الرسالة
یک نصیحه اما مقدمه پس در آنچه وارد شده از کان پیغامبری

فی النهی عن تصدیق المنجمین قال النبی صلعم من امن بالنجوم
در نهی کردن از تصدیق منجمین فرموده پیغمبر صلعم هرکه گروید بعلم نجوم

فقد کفر عن عبد الملک بن اعین قال قلت لابی عبد
پس بتحقیق کافر شد از عبد الملک پسر اعین روایت گوید گفتم به ابی عبد الله

الله ع انی قد ابتلیت بهذا العلم فارید الحاجة فانظر
علیه السلام بدرستی من بتحقیق مبتلی شده ام باین علم پس میخواهم کاری را پس چون نگاه کردم

الی الطالع و رایت الطالع الشر جلست و لم اذهب فیها و اذا
بسوی طالع و دیدم که طالع شرارت می نشینم و نمی روم در آن کار و چون

رایت الطالع الخیر ذهبت فی الحاجة فقال لی تقضی
دیدم که طالع خیر است میروم در آن کار پس فرمود بمن بجا میاوری

قلت نعم قال احرق کتبک عن هشام الخفاف قال قال
گفتم بلی فرمود بسوزان کتابهایت را از هشام خفاف مرویست گوید فرمود

لی ابو عبد الله ع کیف بصرک بالنجوم قال قلت ما خلق
بمن ابو عبد الله ع چگونه است دانش تو بعلم نجوم گوید گفتم نیست کسی

بالعراق ابصر بالنجوم منی فقال کیف دوران الفلک عندکم
در عراق داناتر بعلم نجوم از من پس فرمود چه طور است گردش فلک نزد شما

قال فاخذت قلنسوتی فادرتها قال فقال فان کان الامر
گفت پس گرفتم کلاه خود را پس گردانیدم آنرا گفت پس فرمود پس اگر بوده باشد امر

علی ما تقول فما بال بنات النعش و الفرقدین لا یرون یوما
بر آنچه میگوئی پس چگونه است حال بنات نعش و فرقدین دیده نمیشوند روزی

من الدهر فی القبلة قال قلت و الله هذا شیء لا اعرفه و لا
از روزگار در قبله گفت گفتم قسم بخدا این چیزیست که نمی شناسم آنرا و نه

سمعت احدا من اهل الحساب یذکره فقال لی کم السکینة
شنیده ام کسی را از اهل حساب یاد کند آنرا پس فرمود بمن چند است سکینه

من الزهرة جزءا فی ضوئها قال قلت هذا و الله نجم ما سمعت
نسبت بزهره از حیث جزئیه در روشنائیش گوید گفتم این قسم بخدا ستاره ایست که نشنیده ام

احدا من الناس یذکره فقال سبحان الله فاسقطتم نجما
کسی را از مردمان یاد کند آنرا پس فرمود منزه است خدا پس انداختید ستاره را

باسره فعلی ما تحسبون قال فکم الزهرة من القمر جزء
بتمامه پس بر کدام حساب مینمائید فرمود پس چند است زهره از ماه از حیث جزئیه

فی ضوئه قال فقلت هذا شیء لا یعلمه الا الله عز و جل
در روشنائیش گوید پس گفتم این چیزیست که نمیداند آنرا مگر خدای عز و جل

قال فکم القمر جزء من الشمس فی ضوئها قال قلت ما اعرف
فرمود پس چند است ماه از حیث جزئیه از آفتاب در روشنائیش گوید گفتم نمی شناسم

هذا قال صدقت ثم قال فما بال العسکرین یلتقیان فی
اینرا فرمود راست گفتی بعد فرمود پس چیست حال دو لشکر که بهم میرسند در

هذا حاسب و فی هذا حاسب فیحسب هذا لصاحبه
این یک منجم است و در این یک منجم پس استخراج نماید این یکی بصاحب خود

٭به و لا سمعت
آنرا و نشنیده ام

بالظفر ويحسب هذا الصاحب بالظفر ثم يلتقيان فيهزم
به پیروزی و استخراج نموده این یک بصاحب خود به پیروزی بعد بهم برسند پس شکست دهد
احدهما الآخر فاين كانت النجوم قال فقلت لا والله ما
یکی از آنها دیگری را پس کجا شد علم نجوم گوید پس گفتم نه قسم بخدا نه
اعلم ذلك قال فقال صدقت ان اصل الحساب حق
میدانم این را گوید پس فرمود راست گفتی به راستی اصل حساب راست است
ولكن لا يعلم ذلك الا من علم مواليد الخلق كلهم انتهى
ولکن نه میدانند این را مگر کسیکه بداند موالید خلق را همهٔ آنها را تمام شد
الحديث فعلم مما سبق من الاحاديث ان علم النجوم
حدیث پس دانسته شد از آنچه گذشت از احادیث اینکه براستی علم نجوم
لا يعلمه احد الا الائمة الاطهار صلوات الله عليهم لا
نمیداند آنرا کسی مگر پیشوایان پاکان درود خداوند بر ایشان باد نه
المنجمون المعتمدون فيه بظنونهم الناشئة اكثرها من
منجمان که خاطر جمعند در آن بگمانهای شان که برآینده است بسیار آنها از
جهل و معتقداتهم ليست مستندة بالبرهان بل
نادانی و معتقدات شان نیست بسته به برهان بلکه
يدعون فيها التجربة و ربما يقولون بقياسات شعرية
ادعا میکنند در آنها تجربه را و بسا که برگردانند به قیاسهای شعریه
وخطابية فليس اذن لنا اعتماد على اقوالهم وفي احكامهم
یا خطابیه پس نیست اذن داده شده با خاطر جمع شدن بگفته‌های ایشان و در فرمانهای
مع انه ورد النهى عن معدن النبوة عن تصديق
با آنکه نمودار رسیده نهی از کان پیغمبری از تصدیق
اقوالهم حكى ان فى سنة احدى وثمانين وخمسمائة من
گفته‌هایشان حکایت شده اینکه در سال یک و هشتاد و پانصد از

الهجرة النبوية وقع قران زحل ومشترى فى برج الميزان
هجرت پیغمبری واقع شد قران زحل و مشتری در برج میزان
وهو برج هوائى فحكم المنجمون ومنهم الانورى الشاعر
و آن برج بادیست پس فرمان دادند نجمان و از آنها بود انوری شاعر
المعروف بان معمورة الارض تنهدم بالريح فى يوم
معروف باینکه به درستی عمارت شدهٔ زمین خراب خواهد شد بباد در روز
كذا وخاف الناس من ذلك وبنوا عمارات فى تحت الارض
چنانی و ترسیدند مردمان از این و ساختند عمارتها در زیر زمین
ليأووا اليها فى هذا اليوم فلما كان ذلك اليوم لم يهب
تا جای گیرند بآنها در آن روز پس وقتیکه شد آن روز نوزید
ريح اصلا وامر سلطان طغرل ان يتوقد مصباحا على
بادی هیچ و فرمود پادشاه طغرل اینکه روشن کنند چراغی بر
منارة فى هذا اليوم وكان المصباح يضئ الى الليل و
مناره در آن روز و بود چراغ روشنی میداد تا شب و
قال بعض الاكابر فى هذا شعرا
گفته یکی از بزرگان در این شعری

گفت انوری که از اثر بادهای سخت ویران شود عمارت بس کوه برتری

در روز حکم او نوزیداست هیچ باد یا مرسل الریاح تو دانی و انوری

فصل فى بيان الاختلاف الواقع
فصل در هویدا نمودن اختلافی که واقع است
فى الايام والشهور والسنين عند اهل الشرع والروم
در روزها و ماهها و سالها نزد اهل شرع و در روم

والفرس والمنجمين فاعلم ان اليوم بليلته عند اهل ا
و فارس و منجمان پس بدان بدرستی روز باشبش نزد اهل
لشرع من غروب الشمس المحقق باستتار القرص او
شرع از فرو رفتن آفتاب که یقین میشود بناپدید شدن قرص یا
ذهاب الحمرة المشرقية على اختلاف الرايين الى مثله
رفتن سرخی که طرف شرق میشود بنا بر اختلاف دو رای تا مثل خود
وعند الروم من طلوع الشمس الى مثله وعند المنجمين
و نزد روم از برآمدن آفتاب است تا مثل خود و نزد منجمان
من زوالها الى مثله والنهار عند اهل الشرع من طلوع
از زوال آفتاب تا مثل خود و روز نزد اهل شرع از برآمدن
الفجر الثاني المستطيل الى غروب الشمس على المشهور
فجر ثانی طولانی است تا فرو شدن آفتاب بنا بر مشهور
وعند غيرهم من طلوع الشمس الى غروبها ولا يخفى
و نزد غیر ایشان از برآمدن آفتاب است تا فرو شدنش و پنهان نماند
زمان الليل على المذاهب واما الشهور فعند اهل
وقت شب بر همه مذهبها و اما ماه ها پس نزد اهل
الشرع معتبرة بالنسبة الى مسير القمر فالشهر عندهم هو
شرع معتبرات نسبة به سیر نمودن ماه پس ماه نزد ایشان آن
زمان مفارقة القمر وضعا مفروضا له مع الشمس و
وقت جدا شدن ماه است از قراری که فرض شده است او را با آفتاب و
له في كل وضع شكل وجعلوا المبدأ شكل الهلال و
ماه را در هر قراری شکلی است و گرفته اند اول را شکل هلال و
يختلف ذلك الزمان باختلاف مسير القمر واختلاف
مختلف میشود این وقت بمختلف بودن سیرهای ماه و مختلف بودن

المساكن فمن رؤية هلال الى هلال آخر قد يكون ثلثين
منازل پس از دیده شدن هلال تا هلال دیگر گاه میشود سی
يوما وقد يكون تسعة وعشرين فمن هلال الى هلال آخر
روز و گاه میشود بیست و نه روز پس از هلالی تا هلال دیگر
يسمى بالشهر الهلالي والشهر العربي واسماء الشهور العربية
نامیده میشود بماه هلالی و ماه عربی و نامهای ماههای عربی
مشهورة والسنة عندهم هي اثنا عشر شهرا من شهورهم
مشهورات و سال نزد ایشان آن دوازده ماهست از ماههای ایشان
قال الله تعالى ان عدة الشهور عند الله اثنا عشر شهرا في
فرموده خدای تعالی بدرستی شماره ماهها نزد خدا دوازده ماه است در
كتاب الله اي فيما اثبته واوجبه واما عند غيرهم فمعتبرات
کتاب خدا یعنی در آنچه پدید آورده و استوارش نموده و اما نزد غیرشان پس معتبرند
بالنسبة الى سير الشمس فالشهر الحقيقي عندهم هو زمان
نسبت به سیر آفتاب پس ماه حقیقی نزد ایشان آن وقت
حلول الشمس في اول برج من البروج الى حلولها الى
فرو شدن آفتاب در نخستین برجی از برجها تا فرو شدنش به
برج آخر يتلوه ويختلف ذلك باختلاف مكثها فيه
برج دیگر که بعد از اوست و مختلف میشود این به مختلف بودن درنگش در آن
فاكثرها احد وثلثون يوما واثنا عشر ساعة واقلها
پس بیشترش سی و یک روز است و دوازده ساعت و کمترش
تسعة وعشرون يوما وتسع ساعات فالشهر الفارسي
بیست و نه روز و نه ساعت است پس ماه فارسی
هو زمان حلول الشمس في اول برج من البروج الى
آن وقت فرو شدن آفتاب در نخستین برجی از برجها تا

حلولها الى برج آخر يسلوه واسماؤها وهي المسماة بالقديمة
درآمدن او به برج دیگر که بعد از آنست و نامهای آنها و آنهاست نامیده شده بقدیمه

فروردين اردي بهشت خرداد تير مرداد
ماه اول است ماه دوم بهار است ماه سیم بهار است ماه اول تابستان ماه دوم

شهريور مهر آبان آذر دي بهمن اسفندار
ماه سیم تابستانست ماه اول خزان ماه دوم خزان ماه سیم خزان ماه اول زمستان ماه دوم ماه سیم زمستان

والسنة الحقيقية عندهم هي زمان مفارقة الشمس
وسال حقیقی نزد آنها همان زمان جدا شدن آفتابست

نقطة فرضت من فلك البروج الى ان تعود بحركتها
از نقطهٔ که فرض شده از فلک البروج تا آنکه بازگردد بحرکت خود

الخاصة التي من المغرب الى المشرق وهي ثلثمائة وخمسة
که مخصوص است آنچنانکه از مغرب بسوی مشرق است و آن سیصد و پنج

وستون يوما وخمس ساعات وخمسون دقيقة واثنا
و شصت روز است و پنج ساعت و پنجاه دقیقه و دوا

عشرة ثانية واعلم ان المشهور ان نيروز الفرس عند
زده ثانیه و بدانکه بدرستی مشهور آنست که نوروز فارس نزد

نزول الشمس ببرج الحمل على ما قاله الشيخ احمد بن فهد
فرود آمدن آفتابست ببرج حمل بنابر آنچه فرموده آنرا شیخ احمد بن فهد

ره موافقا لما قاله ابن طاوس ره من ان ابتداء خلق
رحمه الله با هم شونده به آنچه گفته است ابن طاوس رحمه الله از آنکه بدرستی نخست آفریدن

العالم كان منه فالانسب ان يكون هذا اليوم عيدا
عالم بود از آن پس مناسب‌تر آنست که باشد این روز عید

ويؤيد كونه متبادرا في العرف من اطلاق لفظ النيروز
و کمک کننده بودنش پیش دستی کننده در میان عرف از فرو گذاشتن لفظ نوروز

ایجابهما

ما يتعلق بالسنين وما قدمنا فيما ارتبه من ذكر الشهور
آنچه تعلق دارد به سالها و پیش به گردیم و آنچه ترتیب بدهیم از یاد کردن ماهها

شهر رمضان لكونه اول الشهور عند الرسول (ص)
ماه رمضان بجهة بودنش نخستین ماهها نزد پیغمبر (ص)

كما ورد في الروايات وان كان المحرم اول سنة عند ارباب
چنانچه وارد شده در روایات و اگرچه هست محرم نخستین سالی نزد صاحبان

التاريخ اوله سنة احدى ومائتين على الاشهر كانت البعثة
تاریخ نخستینش در سال یک و دویست بنابر مشهورتر بود بعث

للرضا (ع) وفي ثالثة نزلت صحيفة ابرهيم (ع) وفي سادسه
با امام رضا (ع) و در سیمش فرود آمد کتابچه ابراهیم (ع) و در ششم اش

نزلت التورية وفي عاشره سنة عشر من مبعث النبي (ص)
فرود آمد توریة و در دهمش در سال دهم از بعثت پیغمبر (ص)

توفيت خديجة (ع) وفي هذا العام قبلها بثلثة ايام توفي ابو
وفات کرد خدیجه (ع) و در این سال پیش از آن به سه روز وفات کرد ابو

طالب (ع) فسماه النبي (ص) عام الحزن وفي ثالث عشر منه على
طالب (ع) پس نامیدش پیغمبر (ص) سال اندوه و در سیزدهم از آن بنابر

الاشهر نزل انجيل وفي نصفه مولد الحسن (ع) وفي سنة
مشهورتر فرود آمد انجیل و در نیمه اش زادن امام حسن (ع) و در سال

خمس وتسعين ومائة مولد الجواد (ع) وفي سبع عشرة منه
پنج و نود و یکصد زادن جواد (ع) و در هفدهم از آن

ليلة البدر وهي ليلة الفرقان وفي يومه كانت الواقعة
شب بدر است و آن شب فرقانست و در روز آن شد واقعهٔ

ببدر وفي ثامن عشر منه نزل زبور وفي ليلة تسعة عشر
در بدر و در هجدهم از آن فرود آمد زبور و در شب نوزدهم

وفات خدیجه و ابیطالب
مولد الحسن
محمد التقی

ضمن

منه ضرب امیر المؤمنین ع وفیها یکتب وفد الحاج وفی العشر
از آن ضربت زده شد امیر مؤمنان ع و در آن شب نوشته شود وفد حاجیان و در بیستم

منه سنة ثمان فتحت مکة ووضع علی ع رجله علی کتف
از آن سال هشتم هجرت گشوده شد مکه و گذاشت علی ع پایش را بر دوش

النبی ص ونبذ الاصنام وفی الحادی والعشرین منه کان
پیغمبر ص و انداخت بت ها را و در بیست و یکم از آن بود

الاسراء بالنبی ص ورفع عیسی وقبض موسی ویوشع وعلی
سیر دادن پیغمبر ص و بالا برده شد عیسی و قبض شد موسی و یوشع و علی

ابن ابیطالب سنة اربعین من الهجرة ولیلة ثالث وعشرین
پسر ابیطالب ع سال چهلم از هجرت و شب بیست و سیم

منه لیلة الجهنی وفی رابع وعشرین منه نزل القرآن
از آن شب جهنی است و در بیست و چهارم از آن فرود آمد قرآن

شهر شوال اول یوم منه عید الفطر وفیه وحی
ماه شوال نخستین روز از آن عید فطر است و در آن وحی شد

ربک الی النحل صنعة العسل وفی نصفه علی الاشهر غزوة
پروردگار تو بسوی زنبور انگبین درست نمودن انگبین را و در نیمه آن بنا بر مشهور تر جنگ

احد ورد الشمس لعلی ع وفی آخره کانت الایام النحسات
احد شد و برگشت آفتاب بعلی ع و در آخر آن بود روزهای نحس

التی اهلک الله تع فیها عادا شهر ذی القعدة
آنچنانکه هلاک کرد خدا تع در آنها عاد را ماه ذی قعده

الحرام فی اول یوم منه واعد الله تع موسی ثلثین لیلة
الحرام در نخستین روز از آن وعده کرد خدا تع بموسی سی شب را

وفی خامسه رفع ابرهیم واسمعیل القواعد من البیت
و در پنجم آن بلند نمود ابراهیم و اسمعیل ستونها را از خانه کعبه

وفی ثالث وعشرینه کانت وفاة مولانا علی بن موسی
و در بیست و سیم آن بود وفات آقای ما علی بن موسی

الرضا ع سنة ثلاث ومائتین من الهجرة علی الاشهر وفی خامس
الرضا ع در سال سه و دویست از هجرت بنا بر مشهور تر و در

وعشرینه دحو الارض وفی لیلته علی الاشهر ولد ابرهیم ع
بیست و پنجم از آن پهن شدن زمین است و در شب آن بنا بر مشهور تر زاد ابراهیم

وعیسی ع وفی تاسع وعشرین منه انزل الله الکعبة وهی
و عیسی ع و در بیست و نهم از آن فرو فرستاد خدا کعبه را و آن

اول رحمة انزل الله من السماء وقیل فی خامس وعشرین منه
نخستین رحمتی است که فرو فرستاده آنرا از آسمان و گویند در بیست و پنجم از آن

شهر ذی الحجة الحرام فی اوله بسنتین من الهجرة
ماه ذی حجة الحرام در نخستین آن بدو سال از هجرت

علی الاشهر زوج النبی ص علیا فاطمة ع وفی ثالثه علی الاشهر
بنا بر مشهور تر تزویج نمود پیغمبر ص بعلی ع فاطمه ع را و در سیم آن بنا بر مشهور تر

تاب الله علی آدم وفی سابعه علی الاشهر غلب موسی علی
قبول نمود خدا توبه را بر آدم ع و در هفتم آن بنا بر مشهور تر غلبه نمود موسی ع بر

السحرة وثامنه یوم الترویة وتاسعه عرفة وفیه سد النبی ص
ساحران و هشتم آن روز ترویه است و نهم آن روز عرفه است و در آن بست پیغمبر

ابواب مسجده الا باب علی بن ابیطالب ع وقیل ان المعراج
درهای مسجد شرا مگر در علی بن ابیطالب ع را و گفته شده بدرستی معراج

کان فیه ونزول توریة وزبور داود ع وفی عاشره عید
بود در آن و فرود آمدن توریة و زبور داود ع و در دهم آن عید

الاضحی والثلاثة بعده ایام التشریق وثامن عشر منه یوم
قربانست و سه روز بعد از آن روزهای تشریق است و هجدهم از آن روز

العذیر وفیه واخی النبی ص بین اصحابه وقیل فی ثانی عشره 14
غدیر است و در آن برادری گذاشت پیغمبر ص میان اصحاب خود و گفته شده در دوازدهم
شهر رمضان وفیه بویع لعلی ع ونجاة ابرهیم من النار ووصیة
ماه رمضان و در آن بیعت کرده شد بعلی ع و نجات ابراهیم از آتش و وصیت
موسی لیوشع وعیسی لشمعون الصفا واستخلاف سلیمان
موسی بیوشع و عیسی به شمعون صفا و جانشین کردن سلیمان
اصف بن برخیا ولیلة تسعة عشر منه دخل علی ع علی
آصف بن برخیا را و شب نوزدهم از آن داخل شد علی ع بر
الزهرا علی الاشهر وفی رابع وعشرین تصدق امیر المؤمنین
زهرا بنا بر مشهورتر و در بیست و چهارم تصدق نمود امیر مؤمنان ع
بخاتمه وهو یوم المباهلة وفی خامس وعشرینه نزلت سورة
بانگشتر خود و آن روز مباهله است و در بیست و پنجم آن فرود آمد سورهٔ
هل اتی فی اهل الکساء **شهر محرم الحرام** الیوم
هل اتی در خصوص آل عبا ع ماه محرم الحرام روز
الاول منه معظم عند ملوک العرب وفیه استجاب الله
نخستین از آن بزرگ است نزد پادشاهان عرب و در آن بر آورد خدا
دعوة زکریا وادخل ادریس الجنة وفی ثالثه خلوص
خواهش زکریا را و در آورده شد ادریس بهشت و در سیم آن بود رهائی
یوسف ع من الجب وفی خامسه عبور موسی البحر وفی سابعه
یوسف ع از چاه و در پنجم آن بود گذشتن موسی ع دریا را و در هفتم آن
تکلیمه علی الطور وفی تاسعه اخراج یونس من بطن الحوت
بود گفتگوی او بر طور و در نهم آن بود بیرون آوردن یونس از شکم ماهی
وولادة موسی ویحیی ومریم وفی عاشره مقتل الحسین ع
و زادن موسی و یحیی و مریم و در دهم آن است کشته شدن حسین ع

وفی سادس عشره جعلت القبلة بیت المقدس وفی سابع 15
و در شانزدهم آن گردانیده شد قبله بیت المقدس و در هفدهم
عشره نزل عذاب اصحاب الفیل وفی خامس وعشرینه
آن فرود آمد عذاب یاران فیل و در بیست و پنجم آن
وفات السجاد ع **شهر صفر** وفی اوله ادخل راس
وفات سجاد است ماه صفر و در نخستین آن در آورده شد سر
الحسین ع الی دمشق وقتل زید بن علی ع وفی ثالثه احرق
حسین ع بسوی دمشق و کشته شد زید بن علی ع و در سیم آن سوخت
مسلم بن عقبة ثیاب الکعبة ورمی حیطانها بالنار وفیه
مسلم بن عقبه پوشش کعبه را و انداخت دیوارهای آن را با آتش و در آن است
ولادة الباقر ع علی الاشهر سنة سبع وخمسین من الهجرة
زادن باقر ع بنا بر مشهورتر در سال هفت و پنجاه از هجرت
وفی سابعه وفاة الحسن بن علی وولادة الکاظم ع وفی
و در هفتم آن است وفات حسن بن علی ع و زادن کاظم ع و در
العشرین منه رجوع حرم الحسین ع الی المدینة وللیلتین
بیستم از آن است برگشتن حرم امام حسین ع بسوی مدینه و دو شب
بقیتا منه قبض النبی ص **شهر ربیع الاول** فی اول
مانده از آن قبض روح شد پیغمبر ص ماه ربیع نخستین در نخستین
لیلة منه علی الاشهر هاجر النبی ص من مکة الی المدینة وبات
شب از آن بنا بر مشهورتر هجرت نمود پیغمبر ص از مکه بسوی مدینه و شب خوابید
علی ع علی فراشه وفی یومه صار المشرکون بباب الغار و
علی ع بر رختخواب او و در روز آن گردید مشرکان بدر غار و
اسمه ثور وفی رابعه خروج النبی ص من الغار متوجها الی
نام آن ثور است و در چهارم آن است بیرون آمدن پیغمبر ص از غار روکننده بسوی

١٦ الملدینة فوصلها یوم الثانی عشر و فی ثامنه علی الاشهر توفی
مدینه پس رسید بآن روز ١٢ از و هشتم و در هشتمش بنا بر مشهور تر وفات شد
العسکری ع و فی تاسعه روی انه من انفق شیئا غفر له و فیه
امام حسن عسکری ع و در نهمش روایت شده آنکه هر که بخشد چیزی را آمرزیده شود و در آن روز
علی الاشهر وفاة جده ص عبد المطلب و فی عاشره تزوج
بنا بر مشهور تر وفات جد پیغمبر ص عبد المطلب است و در دهمش تزویج نمود
النبی ص بخدیجة بنت خویلد و کان عمره خمسا و عشرین سنة
پیغمبر ص خدیجه دختر خویلد را و گذشته بود از عمر آنحضرت بیست و پنج سال
ولها یومئذ اربعون سنة و فی رابع عشره هلاک یزید
و خدیجه را در آن روز چهل سال بود و در چهاردهمش هلاک شدن یزید است
و فی سابع عشره مولد النبی ص و مولد الصادق ع شهر
و در هفدهمش ولادت پیغمبر ص و ولادت جعفر صادق ع است ماه
ربیع الثانی فی رابعه علی الاشهر سنة اثنین و ثلثین و ٢٣٢
ربیع دوم در چهارمش بنا بر مشهور تر سال دو و سی و
مائتین ولد العسکری صلوات الله علیه و علی آبائه الطاهرین
دویست زاد امام عسکری ع درود خدا باد بر او و بر پدران پاکانش
و فی عاشره اول سنة من الهجرة علی الاشهر فرض صلوة
و در دهمش سال از هجرت بنا بر اشهر واجب شد نماز
الحضر و السفر شهر جمادی الاولی فی نصفه
حضر و سفر ماه جمادی نخستین در نیمه اش
کان مولد السجاد زین العابدین ع و وقعة الجمل و نزول
بود وقت زادن حضرت سجاد امام زین العابدین ع و واقعهٔ جنگ جمل و فرود آمدن
النصر علی امیر المؤمنین ع امام المشارق و المغارب علی
فیروزی بر امیر المؤمنین ع پیشوای مشارق و مغارب علی

وفات امام حسن العسکری ع و عبد المطلب
مولد النبی و الصادق ع
مولد امام حسن العسکری ع
مولد السجاد ع

١٧ بن ابیطالب ع شهر جمادی الاخری فی اول یوم منه
بن ابیطالب ع ماه جمادی دوم در اول روز از آن
نزل الملک علی النبی ص و فی ثالثه وفاة فاطمة ع و فی نصفه
فرود آمد ملک بر پیغمبر ص و در سیمش وفات حضرت فاطمه ع و در نیمه اش
هدم عبد الله بن الزبیر الکعبة لما تولی الامر و جعل لها بابین
خراب کرد عبد الله پسر زبیر خانهٔ کعبه را زمانیکه صاحب شد فرمان را و قرار داد برای آن دو در
یدخل من احدهما و یخرج من الآخر ثم بعد ذلک ردها
درون بیاید از یکی از آن و بیرون بیاید از دیگری پس بعد از این بگرداندش
عبد الملک بن مروان الی ما کان و فی عشرین منه سنة
عبد الملک پسر مروان بسوی آنچه بود و در بیستم از آن سال
اثنین من المبعث کان مولد فاطمة ع شهر رجب
دو از بعث پیغمبر بود وقت زادن حضرت فاطمه ع ماه رجب
المرجب فی اوله رکب نوح ع فی السفینة و فی ثالثه کان وفاة
المرجب در اولش سوار شد نوح ع در کشتی و در سیمش بود وفات
الهادی ع و فی خامسه علی الاشهر سنة اثنا عشر و مائتین
امام هادی ع و در پنجمش بنا بر اشهر سال ١٢ از ده و دویست
من الهجرة مولد الهادی ع و فی عاشره مولد الجواد ع و فی ثالث
از هجرت ولادت امام هادی ع است و در دهمش ولادت امام جواد ع و در سیز
عشره یوم الجمعة علی الاشهر ولد علی بن ابیطالب ع فی الکعبة
دهمش روز جمعه بنا بر اشهر زاده شد حضرت علی بن ابیطالب ع در کعبه
قبل النبوة باثنا عشر سنة و للنبی ص یومئذ ثمان و عشرون
پیش از پیغامبری بدوازده سال و پیغمبر را در آن روز بیست و هشت
سنة و فی نصفه خرج النبی ص من الشعب و عقد النبی ص لعلی ع
سال بود و در نیمه اش بیرون آمد پیغمبر ص از شعب و عقد بست پیغمبر ص مر علی ع

وفات فاطمه ع
وفات امام هادی ع و مولده
مولد امام جواد ع
مولد امیر المؤمنین ع

فاطمه

١٥.٩٢٠ م

فاطمه علیها السلام وفی هذا الیوم دعاء ام داود وفیه حولت
فاطمه را برا وبا د سلام و در این روز است دعای ام داود و در آن گردانیده شد
القبلة من بیت المقدس الی الکعبة وفی الثانی والعشرین
قبله از بیت المقدس بسوی کعبه و در بیست و دویم
منه هلاک معاویة وفی خامس عشرینه وفاة الکاظم ع
از آن هلاک شد معاویه و در بیست و پنجمش وفات امام کاظم است
وفی سابع وعشرینه مبعث النبی صلی الله علیه وآله
و در بیست و هفتمش بعث پیغمبر است درود فرستد خدا بر او وآل او
وسلم شهر شعبان المعظم فی ثانیة سنة اثنین
و سلام فرستد ماه شعبان المعظم در دویمش سال دو
من الهجرة نزل فرض صیام شهر رمضان وفی ثالثه ولد
از هجرت فرود آمد واجبی روزه ماه رمضان و در سیمش زاده شد
الحسین صلوات الله علیه وفی نصفه مولد القائم سلام
امام حسین درود خدا باد بر او و در نیمه اش زائیده شدن قائم سلام
الله علیه وعلی آبائه الطاهرین جدول الساعات
خدا بر او و بر پدرانش باد که پاکانند جدول ساعتها
فیما ورد فی الساعات الاثنا عشر المنقسمة الیها النهار
در آنچه وارد شده در خصوص ساعتهای دوازده گانه قسمت شده بآنها روز
والمراد بالساعات هنا اجزاء النهار لا الساعات المعتبرة
و مراد بساعت ها اینجا پارچه های روز است نه ساعتهای معتبره
المصطلحة عند ارباب النجوم الساعة الاولی ما بین
قرار گذاشته شده نزد صاحبان علم نجوم ساعت نخستین آنچه میان
طلوع الفجر الی طلوع الشمس منسوبة الی امیر المؤمنین ع
برآمدن فجر است تا برآمدن آفتاب منسوبست به امیر مؤمنان ع

والتوسل بها فیها للانتقام من الظلمة حسن ولها دعاء مذکور
و توسل شدن باو در آن جهت انتقام کشیدن از ظالمان خوب است و آنرا دعائیست ذکر شده
فی مفتاح الفلاح وغیره من کتب الادعیة وما ینبغی ان
در مفتاح الفلاح و غیر آن از کتابهای دعاها و آنچه سزاوار است که
یعمل فیه التصدق بما تیسر وان کان حقیرا لما روی عن
کرده شود در آن بخشش است بآنچه آسان شود و اگرچه باشد زبون جهت آنچه روایت شده از
الصادق ع انه قال قال رسول الله ص بکروا بالصدقة و
صادق ع که آنحضرت فرمود فرموده پیغمبر خدا ص در اول نمائید بخشش را و
ارغبوا فیها فما من مؤمن یتصدق بصدقة یرید بها ما
میل نمائید در آن پس نیست هیچ مؤمنی که بخشش کند به بخششی که بخواهد بآن آنچه را
عند الله الا لیدفع الله عنه بها شر ما ینزل من السماء الی
که نزد خداست مگر اینکه باز گرداند خدا از او بآن بدی آنچه را که فرود آید از آسمان بسوی
الارض فی ذلک الیوم والتمسح بماء الورد ففی الحدیث عن
زمین در آن روز و بخود مالیدن گلاب را پس در حدیث است از
اصحاب العصمة سلام الله علیهم من مسح وجهه بماء الورد
صاحبان پاکیزگی سلام خدا بر ایشان باد هر که بمالد روی خود را بگلاب
لم یصبه فی ذلک الیوم بؤس ولا فقر ولیمسح الوجه و
نرسد او را در آن روز ترس و تنگدستی و باید بمالد رو را و
الیدین ویصلی علی النبی صلعم والتعمم ولبس الثیاب و
دو دست را و درود فرستد بر پیغمبر صلی الله علیه وسلم و عمامه گذاشتن و پوشیدن رختها و
الخف والنعل ولکل واحد منها دعاء مذکور فی محله
چکمه و کفش و برای هر یک از آنها دعائیست ذکر شده در جایش
الساعة الثانیة من طلوع الشمس الی ذهاب حمرتها وهی
ساعت دویم از برآمدن آفتاب تا رفتن سرخی اش و آن

للحسن ع والتوسل به فيها لانجاح امور الدنيا والاخرة محمود 20
برای امام حسن است و متوسل شدن باو در آن برای نیکی کارهای دنیا و آخرت خوب است
ولهاد عاء مذكور في كتب الادعية الساعة الثالثة من ذهاب
و اورا دعائیست ذکر شده در کتابهای دعاجات ساعت سیم از رفتن
حمرة الشمس الى ارتفاع النهار للحسين ع والتوسل به لانجاح
سرخی آفتاب تا بلند شدن روز برای امام حسین است و متوسل شدن باو جهة نیکی
الامور الدنيوية والاخروية حسن وله دعاء مذكور في كتاب
کارهای دنیوی و اخروی نیکست و آنرا دعائیست ذکر شده در کتاب
مفتاح الفلاح وغيره من كتب الادعية الساعة الرابعة من
مفتاح الفلاح و غیر آن از کتابهای دعاجات ساعت چهارم از
ارتفاع النهار الى الزوال المنسوبة الى سيد العابدين ع و
بلند شدن روز تا وقت ظهر نسبت داده شده به سید العابدین علی بن الحسین ع و
التوسل به فيها للنجاة من السلاطين ونفث الشياطين
توسل جستن باو در آن برای وارهیدن از پادشاهان و دم دیوان
مرجو للفوز به وحما جرت العادة بفعله في اثناء هذا الوقت
امید گرفته شده بفیروزی آن و از آنچه جاری شده عادت بکردن آن در اثنای این وقت
الاكل والشرب في آدابها مذكور في كتب الادعية الساعة
خوردن و نوشیدن است و آداب آن ذکر شده در کتابهای دعاجات ساعت
الخامسة من زوال الشمس الى مضي مقدار اربع ركعات و
پنجم از زایل شدن آفتاب تا گذشتن مقدار چهار رکعت و
هي للباقر ع والتوسل به فيها للآخرة وما يتبعها من العبادات
آن برای امام محمد باقر است و متوسل شدن باو در آن برای آخرت و آنچه پیروی آنست از بندگیها
حسن وله دعاء ذكر في كتب الادعية الساعة السادسة
خوب است و آنرا دعائیست ذکر شده در کتابهای دعاجات ساعت ششم

من مضي مقدار اربع ركعات من الزوال الى صلوة الظهر 21
وهي للصادق ع والتوسل به فيها للآخرة محمود وله دعاء
ذكر في كتب الادعية الساعة السابعة من صلوة الظهر الى
مضي مقدار اربع ركعات قبل العصر للكاظم ع والتوسل
به وطلب العافية من الله مرجو للاجابة وله دعاء مذكور
في كتاب مفتاح الفلاح وغيره من كتب الادعية الساعة
الثامنة من مضي اربع ركعات قبل العصر الى صلوة العصر
وهي للرضا ع والتوسل به فيها لطلب السلامة في البراري
والبحار حسن وله دعاء مذكور في محله الساعة التاسعة
من صلوة العصر الى ان يمضي ساعتان وهي منسوبة الى
الجواد ع والتوسل به فيها لالتماس الرزق مقرون للاجابة
وله دعاء مذكور في كتب الادعية الساعة العاشرة من

ساعتين بعد صلوة العصر الى قبل اصفرار الشمس وهى
للهادى ع والتوسل به فيها للتولى على قضاء الحوائج و
النوافل والجوائز محمود ولها دعاء ذكر فى كتاب مفتاح
الفلاح وغيره من كتب الادعية الساعة الحادى عشر من
قبل اصفرار الشمس الى اصفرارها وهى للعسكرى ع و
التوسل به فيها لالتماس الاخوة حسن ولها دعاء مذكور
فى محله الساعة الثانية عشر من اصفرار الشمس الى غروبها
للخلف الحجة القائم عليه وعلى ابائه السلام والتوسل به
فيها للامن من المخاوف حتى اذا بلغ السيف منك المذبح
فاستعن به يعينك انشاء الله ولها دعاء ذكر فى محله

جدول ايام كل شهر من الشهور الفارسية فيما
ورد عن الصادق ع فى احوال الايام من الشهور الفارسية

بالنسبة الى الحوائج اليوم الاول قال الصادق ع خلق فيه ادم
وهو يوم مبارك محمود لطلب الحوائج والدخول على السلطان
وطلب العلم والتزويج والسفر والبيع والشرا واتخاذ الماشية
ومن هرب فيه او ضل قدر عليه الى ثمان ليال والمريض فيه
يبرء والمولود فيه يكون سمحا مرزوقا مباركا عليه اليوم الثانى
قال ع خلقت فيه حوا من ادم ع يصلح للتزويج وبنا المنازل
وكتب العهود والسفر وطلب الحوائج والاختيارات و
من مرض فيه اول النهار خف امره بخلاف اخره والمولود
فيه يكون صالح التربية وفى رواية اتق فيه عمل السلطان
اليوم الثالث قال ع يوم نحس مستمر فيه نزع ادم وحواء
لباسهما واخرجا من الجنة فاجعل شغلك فيه صلاح
امر منزلك ولا تخرج من دارك ان امكنك واتق فى

[illegible]

[illegible]

[illegible]

السلطان في البيع والشراء وطلب الحوائج والمعاملة و ٢٤
المشاركة والهارب فيه يوجد والمريض يجهد والمولود فيه يؤخذ
يكون مرزوقا طويل العمر اليوم الرابع قال ع يوم صالح ولد فيه هابيل
للزرع والصيد والبناء والتزويج واتخاذ الماشية ويكره
فيه السفر ومن سافر فيه خيف عليه القتل والصلب و
بلاء يصيبه وفيه ولد هابيل ع والمولود فيه يكون صالحا
مباركا عاش ومن هرب فيه عسر طلبه ولجا الى من يمنعه
اليوم الخامس قال ع يوم نحس مستمر ولد فيه قابيل الشقي ولد فيه قابيل
الملعون وفيه قتل اخاه وفيه دعا بالويل على نفسه وهو
اول من بكى في الارض فلا تعمل عملا ولا تخرج من منزلك
فيه ومن حلف فيه كاذبا عجل له الجزاء ومن ولد فيه صلحت
تربيته اليوم السادس قال ع يوم صالح لقضاء الحاجة

والتزويج

والتزويج والصيد ومن سافر فيه في بر او بحر رجع الى اهله ٢٥
بما يحبه جيد لشراء الماشية ومن ضل او ابق وجد ومن
مرض فيه برئ ومن ولد فيه صلحت تربيته وسلم من الآفات
اليوم السابع قال ع يوم صالح لجميع الامور ومن تعلم فيه
بالكتابة اكملها حذقا ومن بدء فيه بعمارة او غرس حمدت
عاقبته ومن ولد فيه صلحت تربيته ووسع عليه رزقه اليوم
الثامن قال ع يوم صالح لكل حاجة من بيع او شراء ومن
دخل على السلطان قضيت حاجته ويكره فيه ركوب
البحر والسفر في البر والخروج الى الحرب ومن ولد فيه صلحت
ولادته ومن هرب فيه لم يقدر عليه الا بتعب ومن ضل فيه
لم يرشد الا بجهد والمريض فيه يجهد اليوم التاسع قال ع
يوم خفيف صالح لكل امر تريده فابدء فيه بالعمل واقرض

فيه

فيه الزرع والغرس ومن حارب فيه غلب ومن سافر فيه ٢٦

رزق مالا او رای خیرا ومن هرب فيه نجى ومن مرض

فيه ثقل ومن ضل فيه قدر عليه ومن ولد فيه صلح للولاية

ووفق فى كل حالة اليوم العاشر قال ع يوم صالح ولد فيه

نوح ع ومن ولد فيه يكبر ويهرم ويرزق ويصلح للبيع والشرا

والسفر والضالة فيه توجد والهارب فيه يظفر به ويحبس و

ينبغي للمريض فيه ان يوصى وفى رواية صالح لكل حاجة

سوى الدخول على السلطان ومن فر فيه من السلطان

اخذ ومن مرض فيه برء اليوم الحادي عشر قال ع ولد فيه

شيث ع صالح لابتداء العمل والبيع والشراء والسفر

ويجتنب فيه الدخول على السلطان ومن هرب فيه رجع

فيه طايعا ومن مرض فيه يوشك ان يبرء ومن ضل فيه

يوشك ان يسلم ومن ولد فيه طاب عيشه غير انه لا يموت ٢٧

حتى يفتقر وهرب من السلطان اليوم الثاني عشر قال ع

يوم صالح للتزويج وفتح الحوانيت وركوب البحر ويجتنب

فيه الوساطة بين الناس والمريض فيه يوشك ان يبرء و

المولود فيه يكون صالح التربية وفى رواية صالح مبارك

فاطلبوا فيه حوائجكم واسعوا لها فانها يقضي انشاء الله

اليوم الثالث عشر قال ع يوم نحس مستمر فاتق فيه المنازعة

ولقاء السلطان وكل امر ولا تدهن فيه راسا ولا تحلق

شعرا ومن ضل فيه وهرب سلم ومن مرض فيه اجهد و

المولود فيه لا يعيش اليوم الرابع عشر قال ع يوم صالح

لكل شئ ومن ولد فيه يكون غشوما ظلوما وهو جيد

لطلب العلم والبيع والشراء والسفر والاستقراض وركوب

٢٨ البحر ومن هرب فيه اخذ ومن مرض فيه يوما نته وفي رواية
ومن ولد فيه عمر طويلا ويكون مشغوفا لطلب العلم ويكثر
ماله في آخر عمره اليوم الخامس عشر قال ع يوم صالح لكل
الامور الا من اراد ان يستقرض او يقرض فمن قرض فيه
... عاجلا ومن هرب فيه ظفر به والمولود فيه يكون الثغ
واخرس اليوم السادس عشر قال ع يوم نحس لا يصلح لشئ
سوى الابنية ووضع الاساسات ومن سافر فيه هلك
ومن هرب فيه رجع ومن ضل فيه سلم ومن مرض فيه د...
سريعا والمولود فيه يكون مجنونا ان ولد قبل الزوال
صلحت حاله اليوم السابع عشر قال ع يوم متوسط
احذر فيه المنازعة والقرض والاستقراض من اقرض
فيه شيئا لم يرد اليه ومن استقرض لا يرده ومن ولد فيه

صلح

٢٩ صلحت حاله وفي رواية يوم مختار فاطلبوا ما شئتم وتزوجوا
نیک شود حال او و در روایتی است که روزیست پسندیده پس بخواهید آنچه میخواهید و زن گیرید
وبيعوا واشتروا وازرعوا وابنوا وادخلوا على السلطان
و بفروشید و بخرید و کشتکاری نمائید و بنا کنید و بروید بر نزد پادشاه
في حوائجكم فانها تقضى وفي رواية يوم ثقيل لا يصلح لحاجة
در بارهٔ حاجتهایتان پس بدرستی که آنها بر آورده شود و در روایتی است که روزیست گران سزاوار نیست حاجتی را
ابدا اليوم الثامن عشر قال ع يوم صالح لكل شئ من بيع او
هیچ وقت روز هجدهم فرمود روزیست نیک برای هر چیز از فروش یا
شراء او زرع او سفر ومن خاصم فيه عدوه ظفر به و
خرید یا تخم کاشتن یا سفر نمودن و هر که مخاصمه کند در آن دشمنش را فیروزی یابد باو و
القرض فيه يرد والمريض فيه يبرء ومن ولد فيه صلح حاله
وام در آن رد میشود و ناخوش در آن به میشود و هر که زائیده شود در آن نیک شود حال او
اليوم التاسع عشر قال ع يوم سعيد ولد فيه اسحق ع وهو
روز نوزدهم فرمود روزیست خوش زاده شد در آن اسحق ع و آن
صالح للسفر والمعاشرة وطلب الحوائج وتعلم العلم وشراء
نیک است برای سفر و آمد و رفت و خواستن حاجات و آموختن علم و خریدن
الرقيق والماشية ومن ضل فيه او هرب قدر عليه بعد
بنده و چارپا و هر که گم شود در آن یا گریزد توانند بر او پس از
خمس عشر ليلة ومن ولد فيه يكون صالحا موفقا للخير
پانزده شب و هر که زاده شود در آن میشود نیکوکار و رستگاری شده بخوب
اليوم العشرون قال ع يوم متوسط صالح للسفر وقضاء
روز بیستم فرمود روزیست میانه سزاوار سفر کردن و بر آوردن
الحوائج والبناء ووضع الاساس وغرس شجرة الكرم
حاجات و بنا نمودن و گذاشتن بنیان و کاشتن درخت تاک

والنخل

والدخول على السلطان والصدقة فيه مقبولة والمريض
و وارد شدن بر پادشاه و بخشش بفقراء در آن قبول میشود و ناخوش
فیه یبرء سریعا والمسافر یرجع بعافیة الیوم الثالث والعشرون
در آن خوب میشود بزودی و مسافر برمیگردد بخوشی روز بیست و سیم
قال ع ولد فیه یوسف ع وهو یوم صالح لطلب الحوائج و
فرمود حضرت زاده در آن یوسف ع و آن روز نیک است جهت خواهش کارها و
التجارة والتزویج والدخول على السلطان ومن سافر فیه
بازرگانی و زن گرفتن و وارد شدن بر پادشاه و هرکه سفر کند در آن
غنم واصاب خیرا ومن ولد فیه کان حسن التربیة الیوم
غنیمت یابد و برسد بخیرا و هرکه زاده شود در آن باشد نیک پرورش روز
الرابع والعشرون قال ع یوم نحس ردی ولد فیه فرعون
بیست و چهارم فرمود آنحضرت ع روز شوم بد است زاده شده در آن فرعون
فلا تطلب فیه امرا من الامور ومن ولد فیه نکد عیشه ولم
پس مخواه در آن کاری را از کارها و هرکه زاده شود در آن بد شود زیست او و نه
یوفق لخیر وفی روایة وان مرض جهد ویقتل فی آخر
یابد توفیق بخوبی و در روایتی است و هرگاه ناخوش شود مشقت یابد و کشته شود در آخر
عمره او یغرق والمریض یطول مرضه الیوم الخامس والعشرون
عمرش یا غرق شود و ناخوش درازی یابد ناخوشی او روز بیست و پنجم
قال ع یوم نحس مستمر ردی فاحفظ نفسک فیه ولا
فرمود آنحضرت روز شوم همیشگی بد است پس نگهدار خود را در آن و نه
تطلب فیه حاجة فانه یوم شدید البلاء ضرب الله فیه
خواه در آن کاری را پس بدرستی آن روز سخت گرفتاریست زد خدا در آن
اهل مصر بالآیات مع فرعون والمریض فیه یجهد و
مردم مصر را بنشانه ها با فرعون و ناخوش در آن مشقت یابد و

فی روایة لم یفق من مرضه والمولود فیه یکون مبارکا مرزوقا
در روایتی است که برنخیزد از ناخوشی اش و زائیده شده در آن میشود مبارک روزی داده شده
نجیبا وتصیبه علة شدیدة ویسلم منها الیوم السادس
نجیب یابنده و میرسد او را دردی سخت و برهد از آن روز ششم
والعشرون قال ع یوم صالح للسفر وکل امر یراد الا التزویج
و بیستم فرمود روزیست نیک جهت سفر و هر کاری اراده شود مگر زن گرفتن
فیه فمن تزوج فیه فارق زوجته لان فیه انفلق البحر لموسى
در آن پس هرکه زن گیرد در آن جدا شود از زنش برای آنکه در آن شکافته شد دریا برای موسی
ولا تدخل فیه على اهلک اذا قدمت من سفرک والمریض
و درون مشو در آن بر اهل خود چون در آیی از سفرت و ناخوش
فیه یجهد والمولود یطول عمره الیوم السابع والعشرون
در آن مشقت بیند و زائیده شده دراز شود عمر او روز بیست و هفتم
قال ع یوم صالح لکل خیر والمولود فیه یکون حسنا جمیلا
فرمود روزیست نیک به هر چیز خوب و زائیده در آن میشود خوب رو و زیبا
طویل العمر کثیر الخیر وقریبا الى الناس یحبب الیهم وفی
دراز عمر بسیار خوبی و نزدیک به مردم دوست گرفته شود با آنها و در
روایة یوم سفر الیوم الثامن والعشرون قال ع یوم صالح
روایتی است که روز سفر است روز بیست و هشتم فرمود روزیست سزاوار
لکل امر وفیه ولد یعقوب ع ومن ولد فیه یکون محزونا و
برای هر کار و در آن زائیده شده یعقوب ع و هرکه زائیده شود در آن میشود با اندوه و
یصیبه الغموم ویبلى فی بدنه الیوم التاسع والعشرون
میرسد او را غم ها و گرفتار شود در بدنش روز بیست و نهم
قال ع یوم صالح لکل امر ومن ولد فیه یکون خلیقا ومن
فرمود روزیست سزاوار برای هر کار و هرکه زاده شود در آن میشود خوش خلق و هرکه

سافر فيه صاب مالا كثيرا ومن مرض فيه برء سريعا ولا
سفر کند در آن برسد مال بسیار را و هرکه ناخوش شود در آن به شود زود و نا
يكتب فيه وصيته ومن ابق فيه رجع وفي رواية يوم
نوشته شود در آن وصیت او و هرکه گریزد در آن برگردد و در روایتی است روز
مبارك صالح لكل حاجة من لقاء السلطان والاصدقاء
مبارکست سزاوار بر هر کاری از ملاقات پادشاه و دوستان
وفعل البر وغير ذلك اليوم الثلثون قال ع يوم جيد
وکردن نیکی و غیر آن روز سی ام فرمود ع روز نیکیست
للبيع والشراء والتزويج ومن ولد فيه يكون حليما مباركا
بخرید و فروش و زن گرفتن و هرکه زاده شود در آن میشود بردبار خوش قدم
ويعسر تربيته ويسوء خلقه ويرزق رزقا يمنع منه
و دشوار شود پرورش او و بد شود خلق او و روزی داده شود روزیی که ممنوع شود از آن
في رواية ويرتفع امره ويعلو شانه ويكون صادق اللسان
و در روایتی است و بلند شود کار او و بلند شود شان او و میشود راست زبان
صاحب وقار ومن هرب فيه اخذ ومن ضلت له ضالة
خداوند وقار و هرکه گریزد در آن گرفته شود و هرکه گم شود مراد را گم شده
وجدها سريعا ومن اقرض شيئا رده سريعا جدول
بیابد آن را بزودی و هرکه وام کند چیزی را برگرداندش بزودی جدولیست
في بيان ان في كل شهر من الشهور العربية يومين لا
در بیان اینکه در هر ماهی از ماههای عربی دو روز است که نباید
يرتكب فيهما للامور الغير الضرورية روي عن امير
مرتکب شد در آنها مر کارهای غیر لازمه روایت شده از امیر
المؤمنين ع ان في السنة اربعة وعشرين يوما نحسا
مؤمنان ع بدرستی در سالی بیست و چهار روز نحس شوم

رديات لا يتم الامر الذي شرع فيها ولا يعيش الطفل الذي
بد آنکه تمام نشود آن کاری که شروع شود در آن و زنده نماند بچه آنچنان بچه
ولد فيها ولا يظفر الغاز الذي غزا فيها ولا ينمو الشجرة
زاده شده در آن و فیروزی نیابد جنگ کننده آنچنان که جنگ کند در آن و نروید درختی
التي غرست فيها وفي كل شهر منها يومان
آنچنانکه کاشته شود در آن و در هر ماهی از آنها دو روز است
ففي المحرم الحاديعشر والرابع عشر وفي الصفر
پس در محرم یازدهم و چهاردهم و در صفر
الاول والعشرون وفي ربيع الاول العاشر
روز نخستین و بیستم و در ربیع نخستین دهم
والعشرون وفي ربيع الثاني الاول والحادي
و بیستم و در ربیع دوم روز نخستین و یاز
عشر وفي جمادى الاولى العاشر والحاديعشر
دهم و در جمادی نخستین دهم و یازدهم
وفي جمادى الثانية الاول والحاديعشر وفي رجب
و در جمادی دوم روز نخستین و یازدهم و در رجب
الحاديعشر والثالث عشر وفي شعبان الرابع
یازدهم و سیزدهم و در شعبان چهارم
والعشرون وفي رمضان الثالث والعشرون وفي
و بیست و در رمضان سیم و بیستم و در
شوال السادس والثامن وفي ذي القعدة
شوال ششم و هشتم و در ذی قعده
السادس والعاشر وفي ذي الحجة الثامن
ششم و دهم و در ذی حجه هشتم

والعشرون جدول فی بیان ما ورد ان فی کل
و بیستم جدولی است در بیان آنچه وارد شده آنکه در هر
شهر من الشهور العربیة یوماً لا یرتکب فیه الامور الغیر
ای از ماههای عربیه روزیست باید مرتکب نشود در آن کارهای غیر
الضروریة قال الصادق ع ان فی السنة اثنا عشر یوما
ضروریه فرمود صادق ع بدرستی در هر سال دوازده روزیست
من اجتنبها نجی و من وقع فیها هوی فاحفظوها و فی
هر که اجتناب کند از آنها نجات یابد و هر که واقع شود در آنها بر و در آید پس نگه دارید آنها را و در
کل شهر منها یوم ففی المحرم الثانی والعشرون و
هر ماه از آنها روزیست پس در محرم بیست و دویم و
فی الصفر العاشر و فی ربیع الاول الرابع
در صفر دهم و در ربیع نخستین چهارم
و فی ربیع الثانی الثامن والعشرون و فی جمادی الاولی
و در ربیع دویم بیست و هشتم و در جمادی نخستین
الثامن والعشرون و فی جمادی الثانیة الثانی عشر
بیست و هشتم و در جمادی دویم دوازدهم
و فی رجب الثانی عشر و فی شعبان السادس
و در رجب دوازدهم و در شعبان بیست
والعشرون و فی رمضان الرابع والعشرون
ششم و در رمضان بیست و چهارم
و فی شوال الثانی و فی ذی القعدة الثامن
و در شوال دویم و در ذی قعده بیست
والعشرون و فی ذی الحجة الثامن جدول
و هشتم و در ذی حجه هشتم جدولی است

فی بیان ایام من الشهور الفارسیة لا تصلح لامر من الامور
در بیان چند روز از ماههای فارسی که سزاوار نیست بکاری از کارها
نظمها المحقق الطوسی ره فی ترجمة قول الصادق ع الثالث
که نظم کرده آنها را محقق طوسی ره در ترجمهٔ فرمودهٔ صادق ع سیم
الخامس الثالث عشر السادس عشر الحادی و
پنجم سیزدهم شانزدهم بیست و
العشرون الرابع والعشرون الخامس والعشرون
یکم بیست و چهارم بیست و پنجم
جدول فی الایام التی لا تصلح لبعض الامو
جدولی است در روزهایی که سزاوار نیست مر برخی کارها
دون بعض فی کل شهر من الشهور الفارسیة نظمها
نه مر برخی در هر ماه از ماههای فارسی نظم کرده آنها را
المحقق الطوسی ره فی ترجمة قول الصادق ع الرابع والثا
محقق طوسی ره در ترجمهٔ فرمودهٔ صادق ع چهارم و هشتم
للسفر الثانی عشر للمناظرة والمخاصمة الخامس عشر
جهة سفر دوازدهم جهة گفتگو و اظهار خصومة پانزدهم
للذهاب عند الملوک جدول فیما ورد فی الاسبوع
جهة رفتن نزد پادشاهان جدولیست در آنچه وارد شده در هفته
یوم الاحد هو اول الایام و فیه بدأ الله تع الخلق و هو
روز یکشنبه آن نخستین روزها است و در آن ابتداء کرد خدا تع آفرینش را و آن
للشمس یحمد فیه لقاء السلاطین و ارباب الدول و فی
مر آفتاب است نیکو است در آن ملاقات پادشاهان و صاحبان دولت و در
الابیات المشهورة المنسوبة الی امیر المؤمنین ع انه یحمد
اشعار مشهوره منسوبه به امیر مؤمنان ع است که نیکو بود

النحس المبين واما يوم الاثنين فهو للقمر يحمد التجارة و
نحس کامشتن وحمت ونا مودن روز دوشنبه و آن مر ماه است نیکو در سفر از برای
المعاش وكان النبي ص اكثر المواظبة على صومه وصوم الخميس
معیشت ما و بود پیغمبر ص بسیار نگهداری بر روزه آن و روزه پنجشنبه
وقال هما يومان ترفع فيهما الاعمال وانا احب ان يرفع
و فرمود آنها دو روزند که بلند میشود در آنها عملها و من دوست دارم که بلند شود
عملي وانا صائم يكره فيه السفر وطلب الحوائج لقول الصادق ع
عمل من در حالیکه من روزه باشم ناخوش است در آن سفر و خواستن حاجات جهة فرمایش صادق ع
لا تسافر يوم الاثنين ولا تطلب فيه حاجة ولما روي انه
که سفر مکن روز دوشنبه و مخواه در آن حاجتی را و جهة آنکه روایت شده که
قال ابو ايوب الخزاز اذا اردنا ان نخرج فجئنا نسلم على
گفت ابو ایوب خزفروش چون میخواستیم که بیرون رویم پس آمدیم سلام کنیم بر
ابي عبد الله ع فقال كانكم طلبتم بركة الاثنين قلنا نعم
امام جعفر صادق ع پس فرمود گویا شما خواسته اید برکت دوشنبه را گفتیم آری
قال فاي يوم اعظم شوما من الاثنين فقدنا فيه نبينا
فرمود پس کدام روز است بزرگتر در شومی از دوشنبه نیافت کردیم در آن پیغمبر ما را
وارتفع عنا الوحي لا تخرجوا الحديث وفي الابيات المنسوبة
و بالا رفت که از ما وحی بیرون مروید الحدیث و در اشعار منسوبه
الى علي ع يحمد فيه السفر يوم الثلثاء وهو للمريخ يحمد للقاء
به علی ع که پسندیده است در آن سفر روز سه شنبه و آن مر مریخ است نیک است ملاقات
العدو والجهاد في سبيل الله والسفر لقوله صلعم سافروا
دشمن و جهاد نمودن در راه خدا و سفر را بجهة فرموده رسول ص سفر کنید
يوم الثلثاء واطلبوا الحوائج فيه فهو اليوم الذي الان
روز سه شنبه و بطلبید حاجتها را در آن پس آن روز آنچنانیست که نرم کرد

الله فيه الحديد لداود ع والحجامة فيه محمودة لما في الابيات
خدا در آن آهن را مر داود ع و حجامت در آن نیک است جهة آنچه در اشعار
المنسوبة الى امير المؤمنين ع يوم الاربعاء هو للعطارد يحمد
منسوبه به امیر مؤمنان ع است روز چهارشنبه آن مر عطارد را نیکست
للعلوم والحكمة والكتابة والاستحمام والابتداء لقول
جهت علوم و حکمت و منشی گری و حمام رفتن و سر گرفتن کارها جهة فرموده
النبي ص ما من امر يبدء في يوم الاربعاء الا وقد تم وشرب
پیغمبر ص نیست هیچ کاری که سر گرفته شود در روز چهارشنبه مگر اینکه باخر رسید و آشامیدن
الدواء محمود لما في الابيات المنسوبة الى امير المؤمنين ع
دوا نیک است جهة آنکه در اشعار منسوبه به امیر مؤمنان ع است
يوم الخميس هو للمشتري يحمد للقاء القضاة والعلماء والاكابر
روز پنجشنبه آن مر مشتری نیک است ملاقات قاضیان و علما و بزرگان
والامراء وهو يوم مبارك سيما لطلب الحوائج وابتداء
و امیران و آن روز مبارک است خصوصا از طلبیدن حاجات و سر گرفتن
السفر لما في الابيات المنسوبة الى علي ع ولما روي عن ابي
سفر جهة آنچه در اشعار منسوبه به علی ع و جهة آنکه روایت شده از ابی
جعفر ع كان رسول الله ص يسافر يوم الخميس وهو يوم يحبه
جعفر ع بود پیغمبر خدا ص سفر مینمود روز پنجشنبه و آن روزیست که دوست میدارد
الله ورسوله وملائكته وفي يوم الخميس قضاء حاجة فقضى
خدا و پیغمبرش و پریانش و در روز پنجشنبه است بر آوردن حاجت که بر آورده شود
والله ياذن بالدعاء يوم الجمعة هو للزهرة يحمد فيه التزويج
و خدا خبردار کند بخواندنش روز جمعه آن مر زهره است نیک است در آن تزویج
والافراح لما في الابيات المنسوبة الى علي ع ويستحب فيه
و شادیها جهة آنچه در اشعار منسوبه به علی ع است و مستحب است در آن

غسل الرأس بالسدر والخطمي وسائر التنظيفات والتزيينات
شستن سر باسدر و خطمی و دیگر پاک کردنها و زینت کردنها
سيما التطيب واللذات وله فضايل بالنسبة الى ساير الايام
خصوصا عطر زدن و لذت بردن و او را زیادتیهاست نسبت به دیگر روزها
فانه سيد الايام في الحديث ما طلعت الشمس على يوم ولا
پس بدرستی آن آقای روزهاست در حدیث است که طلوع نکرده آفتاب بر روزی و نه
غربت افضل منه ولاكل الرمان فيه وفي ليلته فضل كثير
غروب که زیادتر باشد از آن و خوردن انار در آن و در شب آن فضیلتی زیادیست
وفيه ساعة يستجاب فيه الدعوات ويكره السفر فيه قبل
و در آن ساعتی است که مستجاب میشود در آن دعاها و مکروهست سفر در آن پیش
الصلوة نادا ملك لا رده الله يوم السبت هو للزحل
از نماز ندا کند او را ملکی که برنگرداند خدا روز شنبه آن مر زحل راست
يحمد لاعمال الفلاحة وقضا الحوائج والاخذ والعطاء
نیکوست مر کارهای برزگری و برآوردن حاجات و گرفتن و بخشیدن
وابتداء التعليم لقول النبي بورك لامتي سبتها وخميسها
و سر گرفتن یاد دادن علم برای فرموده پیغمبر مبارک شده برامتش شنبه شان و پنجشنبه شان
ولكن ذلك في بكورها والسفر فيه مبارك
و لیکن این در وقت صبح آنهاست و سفر در آن مبارک است

جدول فيما ورد في احوال الحوائج بالنسبة
جدولی است در آنچه وارد شده در احوال حاجات نسبت

الى الايام والساعات روى ابو سعيد الخدري عن
به روزها و ساعتها روایت کرده ابو سعید خدری از
النبي وصايا كثيرة في آداب التزويج اوصاها لعلي و
پیغمبر وصیتهای بسیار در آداب تزویج که وصیت کرده آنها را به علی و

نحن نذكر فيها بعض المنسوب الى الاوقات والايام دون
ما یاد نمائیم اینجا برخی از نسبت شدها به وقتها و روزها نه
الذي لا دخل له في المرام فمنها ساعات محمودة وردت في
آنچه که مدخلیت ندارد در مقصود پس از آنها ساعتهاییست نیک و بد پس از
الساعات المحمودة عند الزوال يوم الخميس لقوله في وصيته
ساعتهای نیک نزدیک ظهر روز پنجشنبه بجهت فرموده اش در وصیتش
لعلي يا علي ان جامعتها يوم الخميس عند كبد السماء فقضي
به علی یا علی هرگاه جماع کنی با او روز پنجشنبه نزد جگر آسمان پس مقدر شد
بينكما ولد فان الشيطان لا يقربه حتى يشيب ويكون
میان شما بچه پس بدرستیکه شیطان نزدیک نشود به او تا پیر شود و میشود
فهيما ويرزقه الله السلامة في الدين والدنيا ومنها بعد
دانا و میدهدش خدا سلامت را در دین و دنیا و از آنها پس
العصر في يوم الجمعة لقوله في وصيته لعلي وان جامعتها
عصر است در روز جمعه بجهت گفته اش در وصیتش به علی و اگر جماع کردی
يوم الجمعة بعد العصر فقضي بينكما ولد فانه يكون معروفا
روز جمعه پس عصر پس مقدر شد میان شما بچه پس بدرستی او میشود شناخته
مشهورا عالما ومنها بعد العشاء الاخرة من ليلة الجمعة
مشهور دانا و از آنها پس شام دویمست از شب جمعه
لقوله في وصيته لعلي وان جامعتها في ليلة الجمعة
بجهت فرموده اش در وصیتش به علی و اگر جماع کردی با او در شب آدینه
بعد العشاء الاخرة فانه يرجي ان يكون لها ولد من الابدال
پس شام دویمین پس بدرستی امیدست که بشود مر او را بچه از ابدال
ان شاء الله ومن الساعات الرديئة ما بعد الظهر لها في قول النبي
اگر خدا خواهد و از ساعتهای بد وقت پس از ظهرست جهت آنچه در فرموده پیغمبر

في وصيته لعلي ع يا علي لا تجامع امرأتك بعد الظهر فانه ان
در وصيتش به علي ع اي علي جماع مكن با زنت پس از ظهر پس بدرستيكه اگر
قضي بينكما ولد في ذلك الوقت يكون احول والشيطان
مقدر شود ميان شما بچه در آن وقت ميشود چپ چشم و شيطان
يفرح بالحول ومنها اول ساعة من الليل لقوله ع في وصيته
شاد گردد بچپ چشمي و از آنها نخستين ساعتي است از شب جهت فرمودهٔ او در وصيتش
لعلي ع لا تجامع امرأتك في اول ساعة من الليل فانه ان
بعلي ع جماع مكن با زنت در نخستين ساعت از شب پس بدرستي اگر
قضي بينكما ولد لا يؤمن ان يكون ساحرا مؤثرا للدنيا على
مقدر شود ميان شما بچه خاطر جمع نتوان شد كه نشود سحر كننده پيش گيرنده دنيا را بر
الآخرة يا علي احفظ وصيتي هذه كما حفظتها عن جبرئيل
آخرت اي علي نگه دار وصيت مرا همين چنانكه نگه داشتمش از جبرئيل
ومنها الساعة الحارة عند نصف النهار لقول الباقر ع حين
و از آنها ساعت گرم است نزد نيمهٔ روز جهت فرمودهٔ باقر ع وقتيكه
بلغه ان رجلا تزوج في ساعة حارة عند نصف النهار فقال
رسيد باو اينكه مردي زن گرفته در ساعت گرمي نزد نيمهٔ روز فرمود
ما اراهما متفقين فافترقا ومنها من طلوع الفجر الى طلوع
نمي بينم ايشانرا با هم پس از هم جدا شدند و از آنها از طلوع صبح است تا طلوع
الشمس ومن مغيب الشمس الى مغيب الشفق لقول الباقر ع
آفتاب و از ناپديد شدن آفتاب تا ناپديد شدن سرخي جهت فرمودهٔ باقر ع
حين سئل ايكره الجماع في وقت وان كان من حلال
وقتيكه پرسيده شد آيا كره ميشود جماع در وقتي اگرچه باشد از حلال
قال نعم من طلوع الفجر الى طلوع الشمس ومن مغيب الشمس
فرمود آري از طلوع صبح تا طلوع آفتاب و از ناپديد شدن آفتاب

الى

الى مغيب الشفق ومنها وقت اصفرار الشمس ووقت
تا ناپديد شدن سرخي و از آنها وقت زرد شدن آفتاب است و وقت
طلوعها لقول النبي ص يكره الجنابة حين تصفر الشمس و
طلوعش بجهة فرمودهٔ پيغمبر ص مكروه است جنب شدن وقت زرد شدن آفتاب و
حين طلوعها وهي صفراء ومن الايام الردية اول الشهر
در وقت برآمدنش و آن زرد باشد و از روزهاي بد نخست هر ماه
ووسطه وآخره لقول النبي ص في وصيته لعلي ع يا علي لا
و نيمه اش و آخرش بفرمودهٔ پيغمبر ص در وصيتش بعلي ع اي علي مكن
تجامع امرأتك في اول الشهر ووسطه وآخره فان الجنون
جماع با زنت در نخست ماه و نيمه اش و آخرش پس بدرستي ديوانگي
والجذام والخبل يسرع اليها والى ولدها وفي معناه
و جذام و خبط دماغ تعجيل كند بسويش و بسوي بچه اش و در معني آن
حديث عن الصادق ع ومنها يوم النصف من شعبان
حديثي است از صادق ع و از آنها روز نيمه است از شعبان
لقوله ع في وصيته لعلي ع يا علي لا تجامع امرأتك في
بفرمودهٔ او ع در وصيتش بعلي ع اي علي جماع مكن با زنت در
النصف من شعبان فانه ان قضي بينكما ولد يكون مشوما
نيمه از شعبان پس بدرستيكه اگر مقدر شود ميان شما بچه ميشود شوم
ذا شامة في وجهه ومنها يومان في آخر كل شهر ويسمى
صاحب خال در رويش و از آنها دو روز است در آخر هر ماه و ناميده ميشود
بالمحاق وهو الزمان الذي يكون القمر فيه في آخر درجة
به محاق و آن وقتيست آنچنانيكه ميشود ماه در آن در آخر درجه
من الشهر لقول النبي ص في وصيته لعلي ع يا علي لا تجامع
از ماه بفرمودهٔ پيغمبر ص در وصيتش بعلي اي علي جماع مكن

اهلك في آخر درجة من الشهر اذا بقي يومان فانه ان
با زنت در آخر درجه از ماه چون باند دو روز پس بدرستی اگر
قضي بينكما ولد يكون عشارا او عونا للظالم و يكون هلاك
مقدر شود میان شما بچه میشود عشار یا کمک کننده مر ظالم را و میشود هلاکت
قوم من الناس على يديه و لقول الكاظم ع من تزوج في
قومی از مردمان بر دو دستش و بفرموده کاظم ع هرکه تزویج کند در
محاق الشهر فلا يسلم لسقط الولد و نقل عن الباقر ع
محاق ماه پس سالم نماند بجهة انداختن بچه و نقل شده از باقر ع
مثله الا انه صرح في المجامعة و منها يوم الكسوف
مثل آن مگر اینکه آن صریحست در جماع کردن و از آنها روز گرفتن آفتابست
لقول الباقر ع حين سئل ايكره الجماع في وقت و ان كان
بفرموده باقر ع وقتیکه پرسیده شد آیا مکروهست جماع در وقتی اگرچه باشد
من حلال قال نعم في اليوم الذي تنكسف فيه الشمس و منها
از حلال فرمود آری در روز آنچنانیکه گرفته میشود در آن آفتاب و از آنها
اليوم الذي فيه الريح السوداء و الحمراء و الصفراء و الزلزلة
روز آنچنانیکه در آن باد سیاه و سرخ و زرد و زلزله باشد
لقول الباقر ع حين سئل ايكره الجماع في وقت و ان كان
بفرموده باقر ع وقتیکه پرسیده شد آیا مکروه میشود جماع در وقتی اگرچه باشد
من حلال قال نعم في اليوم الذي فيه الريح السوداء و
از حلال فرمود آری در روز آنچنانیکه در آن باد سیاه و
الريح الحمراء و الريح الصفراء و اليوم الذي تكون فيه
باد سرخ و باد زرد و روز آنچنانیکه میشود در آن
الزلزلة و منها الوقت الذي فيه القمر في العقرب لقول
زلزله و از آنها وقت آنچنانیست که در آن ماه در عقرب باشد بفرموده

الليالي المحمودة
الصادق ع من سافر او تزوج و القمر في العقرب لم ير الحسنى
صادق ع هرکه سفر کند یا تزویج کند و ماه در عقرب باشد نبیند خوبی را
و من الليالي المحمودة ليلة الثلثاء لقول النبي ص في وصيته
و از شبهای نیک شب سه شنبه است بفرموده پیغمبر ص در وصیتش
لعلي ع ان جامعت اهلك في ليلة الثلثاء فقضي بينكما
بعلی ع اگر جماع کردی با زنت در شب سه شنبه پس مقدر شد میان شما
ولد فانه يرزق الشهادة بعد شهادة ان لا اله الا الله و
بچه بدرستی آن داده شود شهادت را پس از شهادت نمودن بر اینکه نیست معبودی مگر خدا و
ان محمدا رسول الله ص و لا يعذبه مع المشركين و يكون طيب
اینکه محمد پیغامبر خداست و عذاب نکند او را با انباز گیرندگان و میشود خوش
النكهة من الفم رحيم القلب سخي اليد طاهر اللسان من
بو از دهن نرم دل بخشنده دست پاک زبان از
الكذب و الغيبة و البهتان و منها ليلة الجمعة لقوله ص في
دروغ و غیبت و بهتان و از آنها شب جمعه است بفرموده او ص در
وصيته لعلي ع و ان جامعتها ليلة الجمعة فكان بينكما
وصیتش بعلی ع و اگر جماع کردی او را شب جمعه پس شد میان شما
ولد فانه يكون خطيبا قوالا مفوها و منها اول ليلة من
بچه پس بدرستی آن میشود خطیب بسیار گوینده و دهان دار و از آنها نخست شبی است از
شهر رمضان لقول امير المؤمنين ع يستحب للرجل ان يأتي
ماه رمضان بفرموده امیر مؤمنان ع مستحب است مرد را که جماع کند
اهله في اول ليلة من شهر رمضان و من الليالي الردية
با زنش در نخست شبی از ماه رمضان و از شبهای بد
الليالي الردية
ليلة الاضحى لقول النبي ص في وصيته لعلي ع يا علي لا تجامع
شب قربان بفرموده پیغمبر ص در وصیتش بعلی ع ای علی جماع مکن

امرأتك ليلة الأضحى فانه ان قضي بينكما ولد يكون له ستة
از زنت شب عید قربان پس بدرستیکه اگر مقدر شود بیان شما بچه میشود برا او شش
اصابع ومنها ليلة الأربعاء لقول الصادق ع ليس للرجل ان
انگشت و از آنها شب چهارشنبه است بفرموده صادق ع نیست مرد را اینکه
يدخل بامرأته ليلة الأربعاء ومنها ليلة الخسوف لقول الباقر ع
فرو کند بزنش شب چهارشنبه و از آنها شب گرفتن ماهست بفرموده باقر ع
حين سئل أيكره الجماع في وقت وان كان من حلال قال
وقتیکه پرسیده شد آیا مکروه است جماع در وقتی اگرچه باشد از حلال فرمود
نعم في الليلة التي ينكسف فيها القمر ومنها الليلة التي فيها
آری در شب آنچنانیکه گرفته شود در آن ماه و از آنها شب آنچنانیست که در آن
الريح السوداء والحمراء والصفراء والزلزلة لقول الباقر ع
باد سیاه و سرخ و زرد و زلزله باشد بفرموده باقر ع
حين سئل أيكره الجماع في وقت وان كان من حلال
وقتیکه پرسیده شد آیا مکروه است جماع در وقتی اگرچه باشد از حلال
قال نعم في الليلة التي فيها الريح السوداء والحمراء والصفراء
فرمود آری در شب آنچنانیکه در آن باد سیاه و سرخ و زرد باشد
والليلة التي تكون فيها الزلزلة **جدول** فيما ورد
و شب آنچنانیکه میشود در آن زلزله جدولیست در آنچه وارد شده
في حلق الرأس والاطلاء بالنورة من الايام التي يحسن
در تراشیدن سر و اندودن نوره از روزهای آنچنانیکه نیکست
فيها حلق الرأس يوم الجمعة لقول الصادق ع اني لاحلق
در آنها تراشیدن سر روز جمعه است بفرموده صادق ع بدرستیکه من البته
كل جمعة فيما بين الطلية والطلية من الايام التي يكره فيها
هر جمعه در میانه اندودن و اندودن و از روزهائیکه مکروهست در آنها

فی حلق الرأس والاطلاء بالنورة

الاطلاء بالنورة يوم الأربعاء لقول امير المؤمنين ع ينبغي
اندودن نوره روز چهارشنبه است بفرموده امیر مؤمنان سزاوار است
للرجل ان يتوقى النورة يوم الأربعاء فانه يوم نحس مستمر
مرد را که نگهداری کند از نوره روز چهارشنبه پس بدرستیکه آن شوم همیشگی است
ويجوز في ساير الايام ومنها يوم الجمعة لقول الرضا ع
و جایز است در دیگر روزها و از آنها روز جمعه است بفرموده رضا ع
من تنور يوم الجمعة فاصابه البرص فلا يلومن الا نفسه
هرکه نوره کند روز جمعه پس برسد او را برص پس مذمت نکند مگر خود را
ولقول النبي ص خمس خصال يورث البرص وعد منها
و بفرموده پیغمبر ص پنج خصلت است که عقب میگذارد پیسی را و شمرد از آنها
النورة يوم الجمعة **جدول** فيما ورد في تقليم
نوره را روز جمعه جدولیست در آنچه وارد شده در گرفتن
الاظفار واخذ الشارب تقليم الاظفار يوم الجمعة
ناخنها و گرفتن سبیل گرفتن ناخنها روز جمعه
حسن لما روي عن الصادق ع حين قيل له ان الله تعالى
نیکست بجهت آنچه روایت شده از صادق ع چون گفته شد باو بدرستیکه خدا
ما استنزل الرزق بشيء مثل التعقيب فيما بين طلوع
فرو نفرستد روزی را بچیزی مانند تعقیب خواندن در میان طلوع
الفجر الى طلوع الشمس قال اجل ولكن اخبرك بخير من
صبح تا طلوع آفتاب فرمود بلی ولی خبر دهم ترا به بهتر از
ذلك اخذ الشارب وتقليم الاظفار يوم الجمعة واما
از این گرفتن سبیل و بریدن ناخنها روز جمعه و اما
ما رواه موسى بن بكير انه قال قلت لابي الحسن ع
آنچه روایت کرده آنرا موسی پسر بکیر اینکه او گفت گفتم بابی الحسن ع

فی تقلیم الاظفار و اخذ الشارب

ان

ان اصحابنا يقولون اخذ الشارب والاظافر يوم الجمعة
بدرستی یاران ما میگویند گرفتن سبیل و ناخنها روز جمعه سنت
فقال سبحان الله خذ منها ان شئت يوم الجمعة وان
پس گفت منزه است خدا بگیر آنها را اگر خواستی روز جمعه و اگر
شئت في سائر الايام فليحمل على ان الراوي توهم انهم
خواستی در دیگر روزها پس باید حمل شود بر اینکه راوی خیال کرده که ایشان
يقولون ان فعلهما لازم في هذا اليوم فرد الامام
میگویند که کردن آنها لازم است در این روز پس برگردانید امام
وسوى بين الايام في عدم الالزام وفي يوم الاربعاء
و برابر نمود میان روزها در نبودن لازم کردن و در روز چهارشنبه
امان من الرمد لما روي عنه ع من قص اظافيره يوم
ایمنی است از درد چشم بجهت آنچه روایت شده از او ع هر که ببرد ناخنهایش را روز
الاربعاء فبدأ بالخنصر الايمن وختم بالخنصر الايسر كان
چهارشنبه پس ابتدا کند بانگشت کوچک راست و تمام کند بانگشت کوچک چپ باشد
له امان من الرمد وفي يوم الخميس مع اتمامه في الجمعة امان
مر او را ایمنی از درد چشم و در روز پنجشنبه با تمام کردنش در جمعه ایمنی است
من الفقر لما روي عنه ع من قص اظافيره يوم الخميس
از گدایی بجهت آنچه روایت شده از او ع هر که ببرد ناخنهایش را روز پنجشنبه
وترك واحدا ليوم الجمعة نفى الله عنه الفقر واتمامه في
و بگذارد یکی را روز جمعه دور گرداند خدا از او گدایی را و تمام کردنش در
هذا اليوم امان من الرمد لما روي عن ابي الحسن ع
همین روز ایمنی است از درد چشم بجهت آنچه روایت شده از ابی الحسن ع
حين اشتكى خلف عينه قال الا ادلك على شيء اذا
وقتیکه شکوه نمود خلف چشم خود را فرمود آیا نشان ندهم ترا بر چیزی که هرگاه

فعلت لم تشتك عينك فقال بلى قال خذ من اظفارك
کردی شکوه نکنی چشمت را پس گفت بلی فرمود بگیر از ناخنهایت
كل خميس قال ففعلت فلم تشتك عيني وفي يوم السبت
هر پنجشنبه گوید پس کردم پس شکوه نکرد چشم و در روز شنبه
يورث الاكلة لما روي عن امير المؤمنين ع من قلم اظفاره
عقب میاندازد اکله را بجهت آنچه روایت شده از امیر مؤمنان ع هر که ببرد ناخنهایش را
يوم السبت وقعت الاكلة في اصابعه وفي يوم الاحد
روز شنبه بیفتد آکله در انگشتانش و در روز یکشنبه
الاحد یکشنبه يورث ذهاب البركة لما روي عنه ع من قلم اظفاره يوم
عقب گذارد رفتن برکت را بجهت آنچه روایت شده از او ع هر که ببرد ناخنهایش را روز
يذهب البركة وفي يوم الاثنين يورث الحفظ لما روي
ببرد برکت را و در روز دوشنبه عقب گذارد حافظه را بجهت آنچه روایت شده
عنه ع في ذيل الحديث السابق انفا ويوم الاثنين يصير
از او ع در آخر حدیث گذشته پیشی و روز دوشنبه میگردد
حافظا قاريا وفي يوم الثلثاء خوف الهلاك لما روي
یاد دارنده خواننده قرآن و در روز سه شنبه ترس هلاکت است بجهت آنچه روایت شده
عنه ع في ذيل المذكور انفا ويوم الثلثاء اخاف الهلاك
از او ع در آخر یاد شده پیشی و روز سه شنبه میترسم هلاکت را
وفي يوم الاربعاء يورث سوء الخلق لما روي عنه ع ايضا
و در روز چهارشنبه عقب گذارد بدخلقی را بجهت آنچه روایت شده از او ع باز
في ضمن الخبر المرقوم فيما سبق ويوم الاربعاء يصير سيئ
در توی خبر نوشته شده در آنچه گذشت و روز چهارشنبه میگردد بد
الخلق وفي يوم الخميس يورث خروج الداء ويدخل فيه
خلق و در روز پنجشنبه عقب گذارد بیرون شدن درد را و در آوردن در آن

الشفاء وفي يوم الجمعة زيادة العمر والمال لما ذكر تحت الرواية
بهبودی را و در روز جمعه زيادی عمر و مال را چنانچه یاد شده زیر روایه
السابقة ويوم الجمعة يزيد في العمر والمال جدول في
گذشته و روز جمعه زیاد کند در عمر و مال جدولیست در
الحجامة الحجامة في يوم الخميس حسن لما روى عن الصادق
حجامت حجامت در روز پنجشنبه نیک است بجهة آنچه روایت شده از صادق
من احتجم آخر خميس من شهر سل الداء سلا وعنه ان
هر که حجامت کند در آخر پنجشنبه از ماه بیرون کشیده درد را بیرون کشیدنی و از او است اینکه
الداء يجمع في موضع الحجامة فاذا زالت الشمس يفرق
درد جمع میشود در جای حجامت پس چون دور شود آفتاب از میان پراکنده شود
فخذ حظك من الحجامة قبل الزوال وفي يوم الاحد شفاء
پس بگیر نصیب خود را از حجامت پیش از دور شدن آفتاب و در روز یکشنبه بهبودی است
من كل داء وفي يوم الثلثاء يوافق سبع عشر الشهر
از هر درد و در روز سه شنبه که موافق افتد با هفدهم ماه
او تاسع عشر او احد وعشرين شفاء من داء السنة لما
یا نوزدهم یا بیست و یکم بهبودیست از درد آن سال جهة آنچه
روى عن النبي من احتجم يوم الثلثاء يوم سبعة عشر
روایت شده از پیغمبر هر که حجامت کند روز سه شنبه روز هفدهم
كان ذلك شفاء الى سنة وفي النصف الاول من الشهر
باشد آن بهبودی تا یک سال و در نیمهٔ نخستین از ماه
رديئة بخلاف النصف الآخر فانها فيه محمودة لما روى
بد است بعکس نیمهٔ آخری پس بدرستیکه آن در آن پسندیده جهة آنچه روایت شده
عن النبي لعلي اياك والحجامة في اول الشهر الى يوم النصف
از پیغمبر به علی دوری کن از حجامت در نخستین ماه تا روز نیمه

قال [illegible] فرمود

ففي كل يوم داء ووجع ولكن عليك بالحجامة من يوم سبعة عشر
پس در هر روز دردی ناخوشی ولکن بر تو باد به حجامت کردن از روز هفده
عشرة الى الهلال ففي كل يوم شفاء وبركة الحجامة في
هستم تا اول ماه پس در هر روز بهبودی و برکت است و حجامت در
يوم الاربعاء رديئة لما روى عن النبي في ذيل حديث
روز چهارشنبه بد است بجهة آنچه روایت شده از پیغمبر در آخر حدیث
السابق غير حجامة الاربعاء والسبت فمنها البرص لما
گذشته غیر از حجامت چهارشنبه و شنبه پس از آنست پیسی بجهة آنچه
روى عنه من احتجم يوم الاربعاء فاصابه وضح فلا
روایت شده از او هر که حجامت کند روز چهارشنبه پس برسدش پیسی پس
يلومن الا نفسه وحكي انه نقل عن حكماء
مذمت نکند مگر خودش را و حکایت شده اینکه نقل شده از حکمای
اليونان ان الفصد والحجامة في النصف الاول من
یونان اینکه خون گرفتن و حجامت کردن در نیمهٔ نخستین از
الشهر العربي مضران للبدن غاية الضرر وفي
ماه عربی زیان کنندهاند به بدن غایت زیان و در
النصف الآخر منه نافعان له غاية المنفعة ووضعوا
نیمهٔ دیگری از آن سود کنندهاند به آن غایت سود کردن و قرار دادند
هذا الجدول لاستعلام منفعته ومضرته في كل
این جدول را برای فهمیدن سودش و زیانش در هر
يوم من الشهر ويؤيده الحديث المذكور
روز از ماه و کمک کند او را همان حدیث یاد شده

آنفا

ايام النصف الاول روزهاى نيمهٔ نخستين	المضار زيانها	ايام النصف الثانى روزهاى نيمهٔ دويم	المنافع سودها
الأول ١	يضر العروق زيان كند رگها را	السادس عشر ١٦	يورث الفرح والنشاط عقب گذارد شادى و انبساط را
الثانى ٢	يورث السهر عقب گذارد بيدارى شب را	السابع عشر ١٧	يورث صحة البدن عقب گذارد بهبودى تن را
الثالث ٣	يضعف الدماغ ضعيف كند دماغ را	الثامن عشر ١٨	يقوى البدن قوى گرداند تن را
الرابع ٤	يورث الصداع عقب گذارد درد سر را	التاسع عشر ١٩	يدفع وجع العين دفع كند درد چشم را
الخامس ٥	يورث صفرة اللون عقب گذارد زردى رنگ را	العشرون ٢٠	يورث الصحة عقب گذارد بهبودى را
السادس ٦	يورث غش الاعضاء عقب گذارد لرزهٔ اعضا را	الحادى والعشرون ٢١	يزيد فى نور القلب زياد كند فروغ دل را
السابع ٧	يورث موت الفجاة عقب گذارد مرگ ناگهان را	الثانى والعشرون ٢٢	يقوى القلب قوى گرداند دل را
الثامن ٨	يورث الصداع عقب گذارد درد سر را	الثالث والعشرون ٢٣	يفرح القلب ويقويه شاد كند دل را و قوى گرداند
التاسع ٩	يورث وجع الاعضاء عقب گذارد درد اعضا را	الرابع والعشرون ٢٤	يدفع صفرة اللون دفع كند زردى رنگ را
العاشر ١٠	يورث الداء والالم عقب گذارد درد و اندوه را	الخامس والعشرون ٢٥	يصفى الخاطر صاف كند خاطر را
الحادى عشر ١١	يورث خبط الدماغ عقب گذارد خبط دماغ را	السادس والعشرون ٢٦	يخلص من المرض خالص گرداند از ناخوشى

الثانى عشر ١٢	يورث ضعف البدن عقب گذارد ضعف تن را	السابع والعشرون ٢٧	يؤمن من الخوف ايمن گرداند از ترس
الثالث عشر ١٣	يورث الضجر والملالة عقب گذارد دلتنگى و تنگدلى را	الثامن والعشرون ٢٨	يقوى القلب قوى گرداند دل را
الرابع عشر ١٤	يورث الحكة والنقيبة عقب گذارد خارش و تاول را	التاسع والعشرون ٢٩	يخلص من المرض خالص كند از ناخوشى
الخامس عشر ١٥	يورث القولنج عقب گذارد درد قولنج را	الثلاثون ٣٠	ليس له حكم نيست مر او را فرمان

جدول السفر السفر يوم السبت حسن لما

جدول سفرات سفر كردن روز شنبه نيك است بجهة آنچه

روى عن الصادق ع من اراد السفر فليسافر يوم السبت
روايت شده از صادق ع هر كه بخواهد سفر كند پس بايد سفر كند روز شنبه
فلو ان حجرا زال من جبل لرده الله الى مكانه ولما روى
پس اگر سنگى بجنبد از كوهى برگرداندش خدا بسوى جايش و بجهة آنچه روايت شده
عنه ع فى قول الله تعالى فاذا قضيت الصلوة فانتشروا فى
از او ع در فرمودهٔ خدا ايشه پس چون بجا آورده شد نماز پس پراكنده شويد در
الارض وابتغوا من فضل الله قال الصلوة يوم الجمعة
زمين و بطلبيد از زيادتى خدا فرمود نماز در روز جمعه است
والانتشار يوم السبت وفى يوم الجمعة بدى فى ليلته
و پراكنده شدن روز شنبه و در روز جمعه بداءت و در شبش
محمود لما روى عنه ع من سافر فيها يوم الجمعة نادا ه
پسنديده است بجهة آنچه روايت شده از او هر كه سفر كند در آن يعنى روز جمعه ندا كند او را
ملك لا رد ك الله ولما روى عنه ع لا بأس بان تخرج
ملكى كه برنگرداند ترا خدا و بجهة آنچه روايت شده از او قدغنى نيست به بيرون رفتن در

الی منزلها لیلة الجمعة وفی یوم الاربعاء الاخر من الشهر حسن لما
سفر شب جمعه و در روز چهارشنبه آخر از ماه نیکست بجهة آنچه
روی انه کتب بعض البغدادیین عن الخروج یوم الاربعا
روایت شده آنکه نوشت بعض بغدادیان از بیرون شدن روز چهارشنبه
لا یدور فکتب من خرج یوم الاربعاء لا یدور خلافا علی
که باز نیاید پس نوشت هرکه بیرون رود روز چهارشنبه که باز نیاید عکس کننده بر
اهل الطیرة وقی من کل آفة وعوفی من کل عاهة وبعض
صاحبان فال بد نگهداشته شود از هر آفت و عافیت داده شود از هر بلاء و بعض
الروایات تدل علی کراهیة السفر یوم الاربعاء الا یدور
روایتها دلالت میکند بر کراهت سفر روز چهارشنبه که باز نیاید
اخرا و ربعا یکون فی الشهر جدول انتقال البیوت
آخرین چهارشنبه که میشود در ماه جدول نقل کردن خانها
یحسن الخروج من البیت فی الصیف یوم الخمیس وفی
نیک است بیرون رفتن از خانه در تابستان روز پنجشنبه و در
الشتاء فی یوم الجمعة لما روی عن الصادق قال کان
زمستان در روز جمعه بجهت آنچه روایت شده از صادق ع فرمود بود
رسول الله ص اذا خرج من البیت فی الصیف خرج یوم
پیغمبر خدا ص چون بیرون میشد از خانه در تابستان بیرون میشد روز
الخمیس فاذا اراد ان یدخل البیت فی الشتاء من البرد
پنجشنبه و چون میخواست که در آید بخانه در زمستان از سرما
دخل یوم الجمعة وفی روایة عن ابن عباس ان النبی ص
درمیآمد روز جمعه و در روایتیست از ابن عباس که پیغمبر ص
کان یخرج اذا دخل الصیف لیلة الجمعة واذا دخل الشتاء
بود بیرون میشد چون درمیآمد تابستان شب جمعه و چون درمیآمد زمستان

دخل لیلة الجمعة جدول ابتداء الامور ابتداء الامور
درمیآمد شب جمعه جدول از سر گرفتن کارها ابتداء از سر گرفتن کارها
فی یوم الاربعاء احسن لما روی عن النبی ص ما من امر بدئ
در روز چهارشنبه نیکست بجهت آنچه روایت شده از پیغمبر ص نیست هیچ کاری که سر زده
یوم الاربعاء الا وقد تم یوم الاثنین ایضا حسن لما روی
روز چهارشنبه مگر اینکه تحقیق تمام رسید روز دوشنبه نیز نیک است بجهة آنچه روایت شده
عن النبی ص اطلبوا العلم یوم الاثنین فانه یتیسر لطالبه
از پیغمبر ص بطلبید علم را روز دوشنبه پس بدرستی که آسان شود مر جوینده آنرا
قال بعض العلماء ینبغی للمتعلم ان یبکر بدرسه لخبر بورک
گفته بعض دانشوران سزاوار است مر دانش آموز کار را که صبح برود بدرسش بحدیث بارک
لامتی فی بکورها ولخبر اغدوا فی طلب العلم فانی سألت
امت من در صبح برخواستن و بحدیث صبح کنید در طلبیدن علم پس بدرستیکه من خواستم
ربی ان یبارک لامتی فی بکورها وقال ینبغی ایضا ان
از پروردگارم که مبارک کرداند امت مرا در صبحگاه دنشان و گفته سزاوار است نیز که
یجعل ابتدائه یوم الخمیس وفی روایة یوم السبت والخمیس
گردانیده شود سر گرفتن او روز پنجشنبه و در روایتیست روز شنبه و پنجشنبه
جدول قطع الثوب یوم الاحد یورث الغم لما
جدول بریدن جامه است روز یکشنبه عقب آورد غم را بجهت آنچه
روی عن النبی ص من قطع الثوب یوم الاحد اصابه الغم
روایت شده از پیغمبر ص هرکه ببرد جامه را روز یکشنبه برسد او را غم
ولم یکن مبارکا وفی یوم الاثنین مبارک لما روی عنه ص
و نمیشود مبارک و در روز دوشنبه مبارک است بجهة آنچه روایت شده از او
من قطع الثوب یوم الاثنین یکون مبارکا وفی الثلثاء
هرکه ببرد جامه را روز دوشنبه میشود مبارک و در سه شنبه

جدول فی قطع الثوب فی ایام الاسبوع

رقى لمارويَ فى ذيل الحديث السّابق من قطع يوم الثلثا
جامه بجهت آنچه روایت شد در آخر حدیث گذشته هرکه ببرد روز سه شنبه
يسرقه السّارق ويغرق او يحرق ذلك الثوب وفي يوم الاربعا
ببرد دزد آن را دزد و غرق میشود یا سوخته شود آن جامه و در روز چهارشنبه
والخميس والجمعة مبارك لما روى عنهم فى ذيل الحديث
و پنجشنبه و جمعه مبارک است بجهت آنچه روایت شده از ایشان در آخر حدیث
السّابق ومن قطع يوم الاربعا يرزق الله لم يبعث الى
گذشته و هرکه ببرد روز چهارشنبه روزی داده شود بی تشویش و بی آنکه فرستاده شود بسوی
شقة ويكون فى العيش والرّخاء ومن قطع يوم الخميس
رنجی و میشود در عیش و فراخی و هرکه ببرد روز پنجشنبه
رزقه العلم فى ذلك الثوب يكون مكرّما عند الناس و
روزی گرداند او را علم را در آن جامه و میشود گرامی نزد مردم و
من قطع يوم الجمعة يطول عمره ويزداد دولته ويوم السّبت
هرکه ببرد روز جمعه دراز میشود عمرش و زیاد میشود دولتش و در روز شنبه
نحس لما روى عنهم فى ذيل الحديث المذكور سابقا
نحس است بجهت آنچه روایت شده از ایشان در آخر حدیث یاد شده در پیش
ومن قطع يوم السّبت يكون حزينا ما دام ذلك الثوب
و هرکه ببرد روز شنبه میشود ناخوش هر قدر بماند آن جامه
فى بدنه الا ان يمسه اثره جدول وقات
مگر اینکه بخشند آن را بفقیر خود جدول وقتهای
الاكل الاكل ما بين الغداة والعشاء منهي لما روى
خوردن است خوردن میان ناهار و شام ناپسندیده است بجهت آنچه روایت شده
عن شهاب بن عبد ربه قال شكوت الى ابي عبد الله
از شهاب بن عبد ربه گوید شکایت بردم بسوی ابی عبد الله

ما القى من الاوجاع والتخم فقال لي تغدّ وتعشّ ولا تاكل
آنچه میکشیدم از دردها و تخمه پس فرمود بمن ناهار بخور و شام بخور و مخور
بينهما شيئا فان فيه فساد البدن اما سمعت الله يقول رزقهم
میان آنها چیزی را پس بدرستی که در آن فساد بدن است آیا نشنیدی خدا میفرماید روزی ایشان
فيها بكرة وعشيا وترك العشاء خراب البدن لما روى
در آنجا وقت صبح و شام است و ترک کردن شام خراب کننده تن است بجهت آنچه روایت شده
عن امير المؤمنين ع عشاء الانبياء بعد العتمة فلا تدعوه فان
از امیر المؤمنین ع شام پیغمبران پس از عتمه است پس ترک مکنید آن را
فى ترك العشاء خراب البدن ولما روى عن الرضا ع ان
در ترک کردن شام خرابی تن است و بجهت آنچه روایت شده از رضا ع که در تن
فى الجسد عرقا يقال له العشاء ان لم يتعشّ علیه لم يزل
در جسد رگی است که گویند باو عشا ساکن نشود نفرین کند بر او آن
العرق الى ان يصبح يقول اجاعك الله كما اجعتني واظماك
رگ تا اینکه صبح شود میگوید گرسنه ات کناد خدا چنانچه گرسنه کردی مرا و تشنه ات کناد
الله كما اظماتني فلا يدعنّ احدكم العشاء ولو بلقمة من
خدا چنانچه تشنه گردانیدی مرا پس ترک نکند البته کسی از شما شام را اگرچه بلقمه باشد از
خبز او بشربة من ماء وفى سنّ الكهولة يلزم ان ياكل
نان یا بجرعه از آب و در سن پیری لازم است که بخورد
الرجل بالليل شيئا لما روى عن الرضا ع قال اذا اكتهل
مرد در شب چیزی بجهت آنچه روایت شده از رضا ع فرمود چون پیر شود
الرجل فلا يدع ان ياكل بالليل شيئا فانه اهدا للنوم
مرد پس ترک نکند که بخورد در شب چیزی پس بدرستی که آن آرام کننده تر است خواب را
واطيب للنكهة وفى ترك العشاء ليلة السّبت وليلة
و پاکیزه کننده تر است بوی را و در ترک کردن شام شب شنبه و شب

الاحد

الأحد متواليتين ذهاب القوة الى اربعين يوما لما روى
يكشنبه پى هسم رفتن نيرو است تا چهل روز بجهت آنچه روايت شده
عن ابي عبد الله ع من ترك العشاء ليلة السبت وليلة
از ابي عبد الله ع هركه ترك كند شام را شب شنبه و شب
الأحد متواليتين ذهب عنه قوته ولم يرجع اليه اربعين
يكشنبه پى هسم برود ازاو زورش و بر نگردد بسويش چهل
يوما واكل سبع عجوة عند النوم يقتل الديدان لما روى
روز و خوردن هفت خرماى بيدانه نزد خواب ميكشد كرمها را بجهت آنچه روايت شده
عن الصادق ع من اكل سبع تمرات عجوة عند منامه
از صادق ع هركه بخورد هفت خرماهاى بيدانه را نزد خوابيدنش
قتلت الديدان من بطنه واكل احد وعشرين زبيبة
كشته كردند كرمها از شكمش و خوردن بيست و يك كشمش
حمراء في الصبح دافع للأمراض لما روى عن امير المؤمنين
سرخ در صبح دفع كننده است مرضها را بجهت آنچه روايت شده از امير مؤمنان
من اصبح باحدى وعشرين زبيبة حمراء لم يمرض الا
هركه صبح كند با بيست و يك كشمش سرخ ناخوش نشود مگر
مرض الموت واكل رمانة في يوم الجمعة ينور القلب
ناخوشى مرگ و خوردن يك انار در روز جمعه روشن گرداند دل را
اربعين صباحا لما روى عن ابي الحسن ع من اكل
چهل صبح بجهت آنچه روايت شده از ابى الحسن ع هركه بخورد
رمانة يوم الجمعة على الريق نور قلبه اربعين صباحا
يك انار روز جمعه برلب دهن روشن كرده دلش چهل صبح
فان اكل رمانتين فثمانين يوما فان اكل ثلاثا فمائة و
پس اگر بخورد دو انار پس هشتاد روز پس اگر بخورد سه عدد پس يكصد و

عشرين يوما وطردت عنه وسوسة الشيطان ومن طردت
بيست روز و بركردانيده شود ازاو وسوسه شيطان و هركه بركردانيده شود
عنه وسوسة الشيطان لم يعص الله ومن لم يعص الله
ازاو وسوسه شيطان گناه نكند خدارا و هركه گناه نكند خدارا
ادخل الجنة واكل الجبن في رأس كل شهر حسن لما
در آورده شود ببهشت و خوردن پنير در سر هر ماه نيكو است بجهت آنچه
روى عن الصادق ع نعم اللقمة الجبن ويعذب الفم و
روايت شده از صادق ع نيك لقمه است پنير و صاف كند دهن را و
يطيب النكهة ويشهي الطعام ويهضمه ومن تعمد اكله
پاكيزه كند بو را و ميل آورد بطعام و تحليل كندش و هركه برخود دارد خوردنش
رأس الشهر اوشك ان لا ترد له حاجة فيه جدول
سر ماه نزديك است كه بر نگردد مر او را حاجتى در آن جدول
النوم النوم على سبعة انواع نوم الغفلة نوم الشقاوة
خوابها است خواب بر هفت گونه است خواب غفلت خواب شقاوت
نوم اللعنة نوم العقوبة نوم الراحة نوم الرخصة نوم الحسرة
خواب لعنت خواب عقوبت خواب آسودگى خواب رخصت خواب حسرت
اما نوم الغفلة ففي مجلس الذكر ونوم الشقاوة في وقت
اما خواب غفلت پس در بزم يادخدا و خواب شقاوت در وقت
الصلوة ونوم اللعنة في وقت الصبح ونوم العقوبة
نماز و خواب لعنت در وقت صبح و خواب عقوبت
بعد صلوة الفجر ونوم الراحة وقت القيلولة ونوم
پس از نماز صبح و خواب راحت وقت قيلوله است و خواب
الرخصة بعد صلوة العشاء ونوم الحسرة في ليلة الجمعة
رخصت پس از نماز خفتن است و خواب حسرت در شب جمعه است

والنوم ما بين طلوع الفجر الى طلوع الشمس مذموم لما
و خوابيدن در ميان طلوع صبح تا طلوع آفتاب ناپسنديده است بجهة آنچه
روى عن الصادق ع في قول الله عز وجل فالمقسمات
روايت شده از صادق ع در فرموده خداى عز وجل پس قسمت كنندگان
امرا قال الملائكة تقسم ارزاق بنى آدم ما بين طلوع الفجر
كار را فرمود ملائكه قسمت كنند روزيهاى پسران آدم را در ميانه طلوع صبح
الى طلوع الشمس فمن نام بينهما نام عن رزقه والنوم
تا طلوع آفتاب پس هر كه بخوابد ميانه آنها را خوابيده از روزى اش و خوابيدن
بعد العصر فاختلس عقله فلا يلومن الا نفسه جدول
پس از عصر پس سبك شود عقل او پس مذمت نكند البته مگر خود شرا جدول
اوقات الاستخارة اذا اردت ان تستخير بكلام الله
وقتهاى استخاره كردن است چون خواستى كه استخاره كنى بكلام خدا
الملك العلام فاختر ساعة تصلح لذلك ليكون على
پادشاه دانا پس بپسند ساعتى را كه سزاوار باشد باين تا بشود بر
حسب المرام على ما هو المشهور وان لم يوجد على
حسب مقصود بر آنچه آن مشهور است اگرچه يافت نشده بر
ذلك حديث عن اهل البيت يوم الاحد جيد الى
آن حديثى از اهل بيت عليهم السلام روز يكشنبه نيك است تا
الظهر ثم من العصر الى المغرب يوم الاثنين جيد الى
ظهر پس از عصر تا مغرب روز دوشنبه نيك است تا
طلوع الشمس ثم من الضحى الى الظهر ومن العصر الى
طلوع آفتاب پس از ناهار تا ظهر و از عصر تا
العشاء الاخرة يوم الثلثاء جيد من الضحى الى الظهر ثم
عشاء دويمين روز سه شنبه نيك است از وقت ناهار تا ظهر پس

من العصر الى العشاء الاخرة يوم الاربعاء جيد الى الظهر
از عصر تا عشاء دويمين روز چهارشنبه نيك است تا ظهر
ثم من العصر الى العشاء الاخرة يوم الخميس جيد الى
پس از عصر تا عشاء دويمين روز پنجشنبه نيك است تا
طلوع الشمس ثم من الظهر الى العشاء الاخرة يوم الجمعة
طلوع آفتاب پس از ظهر تا عشاء دويمين روز جمعه
جيد الى طلوع الشمس ثم من الزوال الى العصر يوم السبت
نيك است تا برآمدن آفتاب پس از زوال تا عصر روز شنبه
جيد الى الضحى ثم من الزوال الى العصر وهذا الجدول
نيك است تا وقت ناهار پس از زوال تا عصر و اين جدول
ماخوذ في مدخل المنظوم للمحقق الطوسي طاب ثراه
گرفته شده در مدخل المنظوم كه محقق طوسى راست پاكيزه گرداد خاك قبرش
وهذا وان لم يقع في الاحاديث لكنه اورده ترتبرکا
و اين اگرچه واقع نشده در احاديث ليكن آن وارد داورده بجهة تبرك
بكلامه ره جدول البروج الاثنى عشر
بكلامش ره جدول بروج دوازده گانه است
الحمل جيد للسفر ولقاء الامراء ولبس الثياب والصيد
حمل نيك است سفر را و ملاقات فرمانفرمايان را و پوشيدن جامها و شكار كردن
ورمى السهام والابتداء والفصد والحجامة ردى
و انداختن تيرها و ابتداء و خون گرفتن و حجامت را بد است
لوضع الاساس والزراعة الثور جيد للعقد والتزويج
بر گذاشتن پايه بنا و كشت كار را ثور نيك است در بستن كابين و زن بخيج
والغرس وكتابة الخطوط الى المحب ولقاء المحبوب والامراء
و كاشتن و نوشتن نامه ها بسوى دوست و ملاقات دوست و فرمانفرمايان

٦ العصو والهرب من الجدل والفرح والنشاط والشركة و
زمانه را و گریختن از خصومت را و شادی و سرور و شریک شدن و
بيع الاماء والعبيد ردی للفصد والحجامة الجوزاء
فروختن کنیزان و بندگان را بد است در خون گرفتن و حجامت را جوزاء
جيد لبيع عبيد الصين والخطا وابتداء الكتابة ولقاء
نیک است فروختن بندگان چین و خطا و سر گرفتن نوشتن و ملاقات
الامراء وكتابة الخطوط ورمي السهام ولبس الثياب
فرماندهان و نوشتن نامه‌ها و انداختن تیرها و پوشیدن جامه‌ها
والسفر ردی لتقليم الاظفار وللفصد والحجامة
و سفر کردن را بد است در بریدن ناخنها را و در خون گرفتن و حجامت را
السرطان جيد للبس الثياب والسفر وشرب المسهل
سرطان نیکو است در پوشیدن جامه‌ها و سفر کردن و نوشیدن دوای کارکن
وكتابة الخطوط وذهاب الحمام والحلق ردی للتزويج
و نوشتن نوشتنی‌ها و رفتن حمام و سر تراشیدن بد است در تزویج
والبناء والفصد الاسد جيد للعهود والمواثيق و
و بنای عمارت و خون گرفتن اسد نیک است در عهدها و پیمانها و
اتخاذ العمل والفصد والاشتغال لامر النار وطلب
گرفتن کار کردن و خون گرفتن و مشغول شدن به کار آتش و طلبیدن
الحاجات من السلاطين وترتيب السرير وتزيينه
حاجتها از پادشاهان و ساختن تخت و زینت کردنش
للملوك وبيع عبيد الصين والخطا ردی للبس
در پادشاهان و فروختن بندگان چین و خطا را بد است در پوشیدن
الثياب والسفر السنبلة جيد للسفر في البر وقطع الاثواب
جامه‌ها و سفر را سنبله نیک است در سفر در خشکی و بریدن جامه‌ها

والتعلم

والتعلم والتعليم وامر الزراعة وبيع العبيد التركية ردی ٦
و یاد دادن علم و یاد گرفتن علم و کار کشت‌کاری و فروختن بندگان ترکیان را بد است
للتزويج والعلاج والفصد وامر الصياغة الميزان جيد
در تزویج و معالجه و خون گرفتن و کار زرگری را میزان نیک است
للسفر والعقد وبيع الجواهر ولبس الثياب وشرب المشروبات
در سفر کردن و کابین بستن و فروختن جواهرات و پوشیدن جامه‌ها و نوشیدن نوشیدنیها
الى ان يمضي للقمر ثمان عشر درجات واذا مضى من ثمان عشر
تا اینکه بگذرد ماه را هجده درجه و چون گذشت از هجده
درجات لا يجوز فيه امر ومن عمل فيه عملا لا يبارك فيه
درجه جایز نیست در آن کاری و هر که بکند در آن کاری را مبارک نباشد در آن
العقرب جيد لاكل الادوية والقي والغرغرة والتيام
عقرب نیک است در خوردن دواها و قی کردن و غرغره کردن و بهم گذاشتن
الجراحة وصنع المعاجين والذهاب الى الحمام والحملة
زخم و ساختن معجونها و رفتن به حمام و حمله کردن
الى العدو وردی لغير هذه الامور القوس جيد
به دشمن را و بد است در غیر این کارها را قوس نیک است
للتزويج والتعليم والفصد والصيد ردی لبيع الجواهر
در تزویج و یاد دادن علم و خون گرفتن و شکار کردن را بد است در فروختن جواهرها
والحيوانات ولبس الثياب والقرض والحلق وشرب
و حیوانات و پوشیدن جامه‌ها و وام گرفتن و سر تراشیدن و نوشیدن
المسهل الجدی جيد لعمل القناة ولبس الثياب والصيد و
دوای کارکن جدی نیک است در کار چشمه و پوشیدن جامه‌ها و شکار کردن و
التعوذ الى الله من السحر خصوصا اذا كان العطارد
پناه بردن بسوی خدا از جادو خصوصا چون باشد عطارد

ناظر

٦٢ ناظر الى القمر و المكر و الغدر ردى للقاء السلاطين و
ناظر بسوى ماه و مكر و غدر را بد است مر ملاقات پادشاهان و
التزويج و الفصد الدلو جيد للزراعة و اخذ العهود و
تزويج كردن و خون گرفتن را دلو نيك است مر كشت كارى و گرفتن پيمانها و
المواثيق و بيع العبيد الهندية و الغرس و تعمير الحصون
و ميثاقها و فروختن بندگان هنديان و درخت كاشتن و عمارت كردن قلعه ها را
ردى للانتقال من البيوت و التزويج و الفصد و الدعوة
بد است مر ... خانه ها و زن گرفتن و خون گرفتن و خواندن
الحوت جيد للفصد و تقليم الاظفار و لقاء الاشراف
حوت نيك است مر خون كردن و بريدن ناخنها و ملاقات بزرگان را
و الدعوة اما الخاتمة ففيما ورد عن مشكاة
و خواندن را اما خاتمه پس در آنچه بيست كه وارسيده از گنجينه
النبوة فى مو يعمل لدفع نحوسة الايام المنحوسة و فى
پيغمبرى در كارهايى كه كرده ميشود براى دفع شومى روزهاى شوم و در
دعوات لما تعلق بهذا المطلب عن سهل بن يعقوب
دعاهايى كه مر آنها راه و آشتى است باين مطلب از سهل پسر يعقوب
الملقب بابى نواس انه قال قلت لابى الحسن على
ملقب بابى نواس روايتست كه او گفت گفتم بابى الحسن على
بن محمد العسكرى ع يا سيدى قد وقع الى اختيارات
پسر محمد عسكرى عليه السلام اى آقاى من تحقيق واقع شده بسوى من پسنده هاى
الايام عن الصادق ع ما حدثنى به الحسن بن عبد الله
روزها از صادق ع آنچه حديث كرد بمن آنرا حسن پسر عبد الله
بن مطهر عن محمد بن سليمان الديلمى عن ابيه عن الصادق ع
پسر مطهر از محمد پسر سليمان ديلمى از پدرش از صادق ع

٦٣ فى كل شهر فاعرضه عليك قال افعل فلما عرضته عليه
در هر ماه پس عرض كنم آنرا بر تو فرمود بكن پس چون عرض كردمش او
و صححته قلت له يا سيدى فى اكثر هذه الايام قواطع
و تصحيح كردش گفتم باو اى آقاى من در بيشتر اين روزها برنده هاست
عن المقاصد لما ذكر فيها من النحس و المخاوف فدلنى
از مقصدها بجهة آنچه ياد شده در آنها از شومى و ترسيدنيها پس نشان بده
على الاحتراز من المخاوف فيها فربما تدعونى الضرورة
بر كناره جستن از ترسيدنيهايى كه در آنهاست پس بسا باعث ميشود مرا ناچارى
الى التوجه فى الحوائج فيها فقال لى ع يا سهل ان لشيعتنا
به رو كردن در حاجتها در آنها پس فرمود بمن اى سهل بدرستيكه شيعه ما را
بولايتنا عصمة لو سلكوا بها فى لجج البحار الغامرة و سباسب
بسبب دوستى ما نگاه داشتنى است كه اگر بروند با آن در گودیهاى درياها غرق كننده و در ميانهاى
البيداء الغائرة بين سباع و ذئاب و اعادى الجن و
صحراى بى راه گم ميان درندگان و گرگان و دشمنان ديو و
الانس لامنوا من مخاوفهم بولايتهم لنا فثق بالله عز و
آدمى هر آينه ايمن شوند از ترسهاشان بسبب دوستى آنها با ما پس اعتماد كن بخداى عز و
جل و اخلص فى الولاء لائمتك الطاهرين و توجه
جل و خالص شو در دوستدارى مر پيشوايانت كه پاكانند و رو كن
حيث شئت و اقصد ما شئت يا سهل اذا اصبحت
بهر جا كه خواهى و قصد كن آنچه خواهى اى سهل چون صبح كردى
و قلت ثلثا اصبحت اللهم معتصما بذمامك المنيع الخ
و گفتى سه مرتبه صبح كردم خدايا چنگ زننده به ذمه تو كه دفع كننده است
و قلتها عشيا ثلثا دخلت فى حصن من مخاوفك و
و گفتى آنرا وقت شام سه مرتبه در آمدى در قلعه از ترسيدنيهايت و

امن من تجدد ورك فاذا اردت التوجه في يوم قد حجد زوشية
ايمني از منع كرده ات پس چون خواستي روكني در روزي كه منع شده در آن
فقدم امام توجهك الحمد والمعوذتين والاخلاص واية
پس پيش از پيش انداز وگردانيده سوره حمد ومعوذتين واخلاص وآية
الكرسي وسورة القدر وخمس ايات من آل عمران
الكرسي وسوره قدر وپنج آيه از سوره آل عمران
ثم قل اللهم بك يصول الصائل وبقدرتك
بعد از آن بگو خدايا بتو حمله آورد حمله آورنده وبتوانائيت
يطول الطائل ولا حول لكل ذي حول الا بك ولا
درازي كند دراز كننده ونيست گرديدني مر هر صاحب گرديدني مگر بتو ونيست
قوة يمتاز بها ذو قوة الا منك وبصفوتك من
زوري كه جدا شود بآن صاحب زوري مگر از توانائيت وبقسم باختيار كرده ات از
خلقك وخيرتك من بريتك محمد نبيك وعترته
خلقت وپسنديده ات از آفريدها ات محمد پيغمبرت وعترت او
وسلالته عليه وعليهم السلام فصل عليهم واكفني
وجگر گوشش براو وبرايشان باد درود پس صلوات كن برايشان وكفايت كن
شر هذا اليوم وضره وارزقني خيره ويمنه واقض
بد اين روز را وزيانش را وروزي كن مرا خوبيش را ويمنت او را وبرآور
لي في متصرفاتي بحسن العاقبة وبلوغ المحبة و
مرا در دست زدهايم بخوبي عاقبت ورسيدن دوستي و
الظفر بالامنية وكفاية الطاغية المغوية
فيروزي به ايمني وكفايت طغيان كننده گمراه كننده بوسيدگي
وكل ذي قدرة لي على اذية حتى اكون في جنة
وهر صاحب توانايي بر من بر آزاري تا باشم در سپري

وعصمة

وعصمة من كل بلاء ونقمة وابدلني من المخاوف فيه
ونگهداري از هر بلائي وگرفتاري وعوض كن مرا از ترسها در آن
امنا ومن العوائق فيه يسرا حتى لا يصدني صاد
ايمني را واز نگهدارنده ها در آن آساني را تا اينكه مانع نشود مرا مانعي
عن المراد ولا يحل بي طارق من اذى العباد انك
از مرادم ونرسد بمن ناگهان آينده از آزار بندگان بدرستي تو
على كل شيء قدير والامور اليك تصير يا من ليس
بر همه چيز توانائي وكارها بسوي تو برميگردد اي آنكه نيست
كمثله شيء وهو السميع البصير روى علي بن اسباط
مانند او چيزي واو است شنونده بيننده روايت كند علي پسر اسباط
مرسلا عن الصادق ع انه قال كان بيني وبين رجل قسمة
فرستاده از صادق ع اينكه او فرموده بود ميان من وميان مردي قسمت كردن
ارض وكان الرجل يؤخر للساعة المسعودة فيخرج واخرج
زميني وبود آن مرد بتاخير مياندازد بساعت نيكي تا بيرون آيد وبيرون آيم
انا في ساعة المنحوس فقسمنا فخرج الي خير القسمين
من در ساعت شومي پس قسمت كرديم پس بيرون آمد بمن بهترين آن دو قسمت
فضرب الرجل بيده اليمنى على اليسرى ثم قال ما رايت كاليوم
پس زد آن مرد بدست راستش بر چپ بعد از آن گفت نديده بودم مانند امروز
قط قلت وما ذاك قال اني صاحب نجوم اخرجتك في
هيچ گفتم وچيست آن گفت بدرستي من صاحب علم نجومم بيرون آوردم ترا در
ساعتك المنحوس وخرجت في ساعة المسعود فقسمنا فخرج
ساعتي كه شوم بود وبيرون شدم در ساعتي كه نيك بود پس قسمت كرديم پس بيرون آمد
لك خير القسمين قلت الا احدثك بحديث حدثني به ابي
براي تو بهترين دو قسمت گفتم آگاه باش نقل كنم ترا حديثي خبر داد بمن آن پدرم

قال

قال قال رسول الله ص من سره ان يدفع نحس يومه فليفتتح
گفت گفت پیغمبر خدا ص هر که خوشنود کندش اینکه دفع کند شومی روز را پس آغاز کند
يومه بصدقة يذهب الله بها نحس يومه ومن احب ان يذهب
روز خود را بصدقه ببرد خدا با آن شومی روزش را و هر که دوست دارد اینکه ببرد
عنه نحس ليلته فليفتتح ليلته بصدقة يدفع عن ليلته ثم
از او شومی شب او را پس باید آغاز کند شبش را بصدقه دفع کند از شبش بعد از آن
قلت فاني افتتحت خروجي بصدقة فهذا خير لك من علم
گفتم پس بدرستی که من باز نمودم بیرون آمدنم را بصدقه پس این بهتر است برای تو از علم
النجوم وروى عن ابي عمير انه قال كنت انظر في النجوم و
نجوم و روایت شده از ابی عمیر که او گفت بودم نگاه میکردم در نجوم و
اعرفها واعرف الطالع فيدخلني من ذلك شيء فشكوت
میشناختمش و میشناختم طالع را پس درمیآمد من از آن چیزی پس شکایت نمودم
الى ابي الحسن موسى بن جعفر عليهما السلام فقال اذا
بسوی ابی الحسن موسی بن جعفر برآنها باد درود پس فرمود چون
وقع في نفسك شيء فتصدق على اول مسكين ثم امض
واقع شد در خلوت چیزی پس تصدق کن به نخستین گدائی پس از آن برو
فان الله عز وجل يدفع عنك **تكملة فيما ورد في**
پس بدرستی خدای عز وجل دفع میکند از تو تکمله است در آنچه وارد شده در
علة الخسوف والكسوف عن الائمة الاطهار غير ما
سبب گرفتن ماه و گرفتن آفتاب از پیشوایان پاکان غیر آنچه
يقوله المنجمون فانهم يقولون العلة فيهما الحيلولة التي
میگویندش منجمان پس بدرستی که آنها میگویند سبب در آن دو حایل شدن آنچنانیست
هي مقتضى الحركات الفلكية عن علي بن الحسين ع قال
که آن مقتضای گردشهای آسمانیست از علی بن الحسین ع که فرمود

ان

ان من الاوقات التي قدرها الله للناس مما يحتاجون اليه
بدرستی از اوقاتی آنچنانیکه قرار داده آنرا خدا برای مردم از آنچه محتاجند باین
البحر الذي خلقه الله عز وجل بين السماء والارض قال و
دریای آنچنانیست که آفریده آنرا خدای عز وجل میان آسمان و زمین فرمود و
ان الله قد قدر فيها مجاري الشمس والقمر والنجوم و
بدرستی خدا بتحقیق قرار داده در آن روانگاه آفتاب و ماه و ستارهای بزرگ
الكواكب وقدر ذلك كله على الفلك ثم وكل بالفلك
ستارهای کوچک را و قرار داده این همه را بر آسمان بعد از آن موکل گردانید بفلک
ملكا ومعه سبعون الف ملك فهم يديرون الفلك فاذا
ملکی را و با او هفتاد هزار ملک است پس آنها میگردانند آسمانرا پس چون
داروه دارت الشمس والقمر والنجوم والكواكب فيامر
گردانیدندش بگردد آفتاب و ماه و ستارهای بزرگ و ستارهای کوچک پس فرمانده
الملك اولئك السبعين الف ملك ان يزيلوه عن مجاريه
آن ملک آن هفتاد هزار ملک را که بگذرانندش از روانگاهش
قال فيزيلونه فتصير الشمس في ذلك البحر الذي تجري في
فرمود پس میگذرانندش پس میگردد آفتاب در آن دریای آنچنانیکه روان میشود در
الفلك قال فيطمس ضوءها ويتغير لونها فاذا اراد
آسمان فرمود پس محو میشود روشنائیش و دیگرگون میشود رنگش پس چون خواست
الله ان يعظم الاية طمست الشمس في البحر على ما يحب الله
خدا که بزرگ گرداند آیه را محو شده میشود آفتاب در دریا بر آنچه دوست میدارد خدا
ان يخوف خلقه بالاية قال وذلك عند انكساف
که بترساند آفریدگانش را به آیه فرمود و این نزد گرفته شدن
الشمس قال وكذلك يفعل بالقمر قال فاذا اراد الله ان
آفتاب است فرمود و مانند این میشود بماه فرمود پس چون خواست خدا که

يجليها

کتابخانه مرکزی آستان قدس رضوی

يجليها ويردها الى مجراها امر الملك الموكل بالفلك ان يرد

نورانی کندش یا برگرداندش بسوی روانگاهش فرمانده ملک موکل بفلک را که برگرداند

الفلك الى مجراه فيرد الفلك فترجع الشمس الى مجريها قال

آسمانرا بسوی روانگاهش پس گرداند آسمانرا پس برگردد آفتاب بسوی روانگاهش گفت

فتخرج من الماء وهي كدرة قال والقمر مثل ذلك ثم قال

پس بیرون شود از آب و آن پژمرده باشد فرمود و ماه مانند اینست پس فرمود

علي بن الحسين عليهما السلام اما انه لا يفزع لهما ولا

علی بن الحسین برآنها باد درود آگاه باش بدرستی نترسد برای آندو و نه

يرهب بهاتين الايتين الا من كان من شيعتنا فاذا

هولناک شود باینده نشانه ها مگر کسیکه باشد از شیعیان ما پس چون

كان كذلك فافزعوا الى الله عز وجل ثم ارجعوا اليه

باشد چنین پس فزع کنید بسوی خدای عز وجل بعد از آن برگردید بسوی او

نصيحة كاملة ايها الاخوان في الله اياكم

نصیحت کامله است ای برادران در خدا دور شوید

ان تستحقروا العمل بهذه الاحاديث وامثالها من الاخبار

از اینکه حقیر شمارید عمل نمودن باین احادیث و مانندهای آنها از احادیث

الساطع نورها من مطلع النبوة على افق الامامة من

که فروزنده است فروغ آنها از مطلع پیغمبری بر زمین امامی از

جانب القدس والوحي الالهي وان تستخفوا بها فان تحتها

سوی پاکیزه و وحی خدایی و از اینکه استخفاف نمائید بآنها زیرا که زیر آنها

سرائر ودقائق مخفية لا يعقلها الا العالمون المتفكرون

پوشیده ها و نازکیهاست پنهان شده نمیفهمد آنها را مگر دانشوران فکر کنندگان

في آيات الله واحكامه ولا يخلو شيء منها عن حكمة ومصلحة و

در نشانه های خدا و فرمانهایش و خالی نیست چیزی از آنها از استواری و سزاواری و

لمجرد عدم علمكم بها لا تهملوها

برای محض نیستی دانستن بآنها مهمل نگذارید آنها را

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]